

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN EĞİTİM AMAÇLI
KULLANIMINA ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
N. AYŞİN ALTUN

ANKARA-2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN EĞİTİM AMAÇLI
KULLANIMINA ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
N. AYŞİN ALTUN

Danışman
Yrd. Doç. Dr. SELÇUK ÖZDEMİR

ANKARA-2009

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

Nadire Ayşin ALTUN’a ait “**İlköğretim Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Amaçlı Kullanımına Etkisi**” başlıklı tezi jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jürinin Adı Soyadı**İmza**

Üye (Tez Danışmanı):	
Üye:	
Üye:.....	
Üye:.....	

ÖNSÖZ

Teknolojinin eğitime entegrasyonu sürecinde okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin kullanımına etkisini değerlendirmeyi amaçlayan bu araştırma Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tez çalışması olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmam sırasında bana her türlü konuda yardımcı olan, düşünceleri ve önerileri ile desteğini esirgemeyen, yoğun olduğu zamanlarda bile zaman ayıran, tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Selçuk Özdemir'e, ayrıca, araştırmam süresince düşünce ve yardımları ile bana destek olan anabilim dalımızdaki sayın hocalarıma ve değerli iş arkadaşlarıma en içten teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmamın uygulamasını yaptığım İlköğretim Okullarındaki idarecilere ve branş öğretmenlerine, öğretmen arkadaşım Nihal Balkaya'ya, benden manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve beni bugünlere kadar getiren değerli babam Uğur Tor ve annem Ayşe Tor'a, hayatımda çok önemli yere sahip olan ağabeyim Afşin Gazi Tor ve biricik kardeşim Aylin Tor'a, yoğun çalışmalarım süresince desteğini hep hissettiğim sevgili eşim Mehmet Altun'a, çok teşekkür ederim.

N. Ayşin ALTUN
ANKARA - 2009

ÖZET
İLKÖĞRETİM OKUL YÖNETİCİLERİNİN
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN EĞİTİM AMAÇLI
KULLANIMINA ETKİSİ

ALTUN, N. Ayşin

Yüksek Lisans, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Selçuk ÖZDEMİR

Nisan - 2009

Milli Eğitim Bakanlığı'na kurulan Bilgi Teknolojisi sınıflarının kullanımına ilişkin talimatların yerine getirilmesinde ve Bilgi Teknolojisi sınıflarının amacına uygun sağlıklı bir şekilde kullanılmasında liderlik görevi okul müdürlerine düşmektedir. Bu çalışmada; ilköğretim okul yöneticilerinin, teknolojinin eğitime entegrasyonu sürecinde Bilişim Teknolojilerinin kullanımına etkisi incelenmiştir.

Bu araştırma, 2007-2008 eğitim-öğretim yılı Ankara İli merkez ilçelerindeki BT sınıfı bulunan 7 devlet okulu ve 1 özel okul olmak üzere toplam 8 ilköğretim okullunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada bu okullarda görev yapan 19 okul yöneticisine anket uygulanmıştır. Anket uygulanan yöneticilerden 13'ü ile ve bu okullarda görev yapmakta olan 15 öğretmenle birebir görüşme yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans ve yüzde istatistiksel teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmada okul yöneticilerinin Bilgi Teknolojilerinin öğretimde kullanılması ve eğitimdeki rolü, öğretmen ve öğrenciler üzerinde BT sınıflarının etkisi hakkında olumlu görüşlere sahip olduğu görülmüştür ancak verilen eğitimler, okuldaki donanım ve yazılım konusunda olumlu görüş belirtmedikleri görülmüştür.

Araştırmada, okul yöneticilerinin BT entegrasyonu sürecinde görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirmeleri için; BT entegrasyonu konusunda verilecek hizmet içi eğitimlerin, yöneticilerden beklenen görevleri yerine getirebilmelerine yardımcı olacak içeriklerle verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Bilgi Teknolojisi, Eğitimde BT Entegrasyonu, Okul Yöneticileri.

ABSTRACT

THE EFFECT MANAGERS OF PRIMARY SCHOOLS ON THE USE OF INFORMATION TECNOLOGY FOR EDUCATION AT SCHOOL

ALTUN, N. Ayşin

Master of Science, Department of Computer Education and Instructional Technology

Advisor: Yrd. Doç. Dr. Selçuk ÖZDEMİR

April - 2009

The leadership duty of the fullfillment of instructions about the Information Tecnology classes which have been set up by the Ministry of National Education and using of these classes properly behoves on the headmasters of the Primary Schools. In this study; the influence of Primary School Managers on the utilization of Information Technology on the process of integrating technology in education was annalyzed.

This research was carried on 8 Primary Schools, 7 of which were Public Schools ,one of which was a private school and all of which have got IT classes in Ankara in 2007-2008 academic year. 19 managers of these schools were surveyed. 13 of these managers and 15 teachers who are working at these schools were individually interviewed. Qualitative research technique was used in this study. In the analysis of the data frequency and percent statistics techniques were used.

By this research it was observed that the school managers had positive opinions on the utilization of Informatin Technologies and their role in education, and the effect of the IT classes on teachers and students, however it was also observed that they have negative opinion on the facilities of hardware and software at schools and in-service training..

By this research, in order for the school managers to fulfill their duty and responsibilities on the process of integration of IT, the in-service training about this subject must be given with a content which will be more effective for the managers.

Key Words: Information Technology, IT integration on Education, School Managers.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem Durumu	1
1. Bilgi Teknolojileri Nedir?	1
2. İletişim Teknolojisi Nedir?	2
3. Eğitimde BT'nin Rolü:	3
4. BT'nin Eğitime Entegrasyonu:	6
5. BT'nin Eğitime Entegrasyonu ve Okul Yöneticisinin Rolü	7
Araştırma Sorusu	14
Araştırmanın Amacı	15
Önem	15
Sınırlılıklar	16
Tanımlar	16
BÖLÜM II	17
YÖNTEM	17
Araştırma Deseni	17
Katılımcılar	17
Veri Toplama Araçları	20
Verilerin Toplanması	21
Verilerin Analizi	22
BÖLÜM III	24
BULGULAR ve YORUM	24
1. MEB tarafından okul yöneticilerine eğitimde BT kullanımı ile ilgili verilen görevler nelerdir? MEB'in okul yöneticilerine sağladığı eğitim ve destekler nelerdir?	24
2. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık seviyeleri nedir?	27
3. Okul yöneticilerinin eğitimde BT Sınıflarının kullanımına yönelik tutumları nelerdir?	33

4. Okul yöneticileri öğretmenlerin eğitimde BT kullanmalarına yönelik ne tür destekler sağlamaktadır?	44
5. İlköğretim öğretmenlerinin eğitimde BT kullanımına okul yöneticilerinin etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?	48
BÖLÜM IV	55
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	55
EKLER.....	65

TABLOLAR

Tablo 1 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Görevlerinin.....	18
Tablo 2 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Cinsiyetlerinin.....	18
Tablo 3 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Öğrenim Durumlarının	18
Tablo 4 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Mesleki Kıdemlerinin	18
Tablo 5 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Yaşlarına Göre	19
Tablo 6 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Bilgisayar Eğitimi Alanların Yüzdelik Dağılımları	19
Tablo 7 Yöneticilerin İletişim Teknolojileri Boyutunda Okur-Yazarlık Seviyeleri ..	28
Tablo 8 Yöneticilerin Bilgisayar Donanımına İlişkin Beceri Seviyeleri	30
Tablo 9 Yöneticilerin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Bilgi Seviyeleri.....	32
Tablo 10 Yöneticilerin Eğitimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Görüşleri.....	34
Tablo 11 Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğrenci Üzerine Etkilerine.....	37
Tablo 12 Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğretmen Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri.....	40
Tablo 13 Yöneticilerin BT Sınıflarının Eğitimdeki Rolüne İlişkin Görüşleri	42

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem Durumu

Eğitim ve teknoloji arasındaki ilişki sürekli bir değişim içindedir. Bu değişim bir yandan kendi içlerinde, bir yandan da birbirleriyle etkileşimde kendini göstermektedir. Örneğin, “eğitim” ile “bilgi ve iletişim teknolojileri” arasındaki ilişki başlangıçta Bilgi Teknolojileri’ nin (BT) ayrı bir konu olarak öğretimi biçiminde iken, giderek BT’nin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonu boyutuna geçmektedir (Herzig,2004; Kennewell. 2001; Watson, 2001).

BT’in öğrenme- öğretme sürecine entegrasyonu; öğretim hedeflerini gerçekleştirmek ve öğrencinin öğrenmesini güçlendirmek için BT araçlarının öğretim programı boyunca kullanılması olarak tanımlanmaktadır (Cartwright ve Hammond, 2003).

Son yıllarda bireylerin sosyal ve ekonomik yaşantılarında teknoloji kullanım düzeylerinin rolü artmıştır. Teknoloji, eğitim ve etkileşim için önemli bir araç haline gelmiştir. Bilgiye erişme, bireyleri yetiştirme ve etkileşimli öğrenme ortamları yaratmada coğrafi engellere takılmaksızın etkin olmayı kolaylaştıran bilgi ve iletişim teknolojileri (Mobbs, 2002), yüz yüze öğretimin daha zevkli ve etkin hale getirilmesi ve global bilgiye daha hızlı ve etkin erişim için sıklıkla tercih edilmektedir. Birçok sektörde çalışanlardan bilgi ve iletişim teknolojilerini (BİT) etkin biçimde kullanmaları beklenmektedir. Avrupa’da binlerce öğrencinin katıldığı bir araştırmada, çalışan ya da işveren fark etmeksizin iş dünyasının tüm paydaşlarının BİT yetilerini kariyerleri için çok önemli gördükleri bulunmuştur (Haywood, 2003).

1. Bilgi Teknolojileri Nedir?

Bilgi teknolojisi; kavram olarak, verilerin kayıt edilmesi, saklanması, belirli bir işlem sürecinden geçirmek suretiyle bilgiler üretilmesi, üretilen bu bilgilere

erişilmesi, saklanması ve nakledilmesi gibi işlemlerin etkili ve verimli yapılmasına olanak tanıyan teknolojileri tanımlamada kullanılan bir terimdir. Bilgi teknolojileri; sesli, metinli, resimli ve sayısal verilerin elde edilmesi, işlenmesi, saklanması ve dağıtımını yürüten mikro-elektronığe dayalı hesaplama ve iletişim teknolojilerini içerir (Kaya-Bensghir, 1995, s.38)

Fletcher bilgi teknolojisini; “ bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin, özellikle, iletişim alt yapısındaki gelişmelerin ortaya çıkardığı, her tür verinin elde edilmesi, işlenmesi, depolanması ve dağıtılması konusunda yeni ve sürekli gelişmelere neden olan bir teknolojidir” diye tanımlar (Gümüştekin, 1998, s. 145).

Bilgi teknolojisi; örgütsel birimlerin rasyonel kararlarını sağlamak amacıyla bilgi derleme ve işleme kapasitelerini geliştirmek üzere kullanılan teknik donanımlar ve yazılımlar topluluğudur (Arbak, 1993, s.13).

Bilgi teknolojisi; çeşitli alt teknolojileri içine alan ve asıl halkaları, bilgisayar teknolojisi mikroelektronikten oluşan bir zincire benzer. Birbirleri ile etkileşen zincirin öteki öğeleri, kişisel bilgisayarlar, yeni iletişim hizmetleri, ofis otomasyonu vb. dir. Bu zincirler, bilgi teknolojisi gelişimin önemli, ancak olağan bir uzantısıdır. Zinciri oluşturan bu halkalar, hem birbirinden bağımsız, hem de birbirleriyle bağımlı çalışabilirler (Gümüştekin, 1998, s.145).

2. İletişim Teknolojisi Nedir?

Bilgisayar ve iletişim teknolojisindeki hızlı gelişme, üretim için her türlü bilgi akışını hızlandırıp kolaylaştırdığı gibi, zaman ve mekan (ulaşım) kullanımında sağladığı avantajlarla, üretimde etkinlik ve verimliliği artırmışlardır. Böylece bilgi toplumunun teknolojik altyapı donanımının önemli bir kesimi, iletişim donanımından oluşmaktadır (Erkan, 1997, s. 80).

3. Eğitimde BT'nin Rolü:

Teknoloji öğretimde yardımcı bir rol üstlenmelidir, öğretimin amacı haline getirilmemelidir. Teknoloji sadece var olduğu için kullanılmaya çalışılmamalı ya da teknoloji kullanılmadığında çağ dışı kalınacakmış gibi bir korkuya kapılmamalıdır. Bizler, gelişmiş teknoloji kullanımının öğretimde doyum ve başarıya ulaşabilmek için tek başına yeterli olduğuna inanmıyoruz. Birçok ders için dönemde birkaç saatlik teknoloji desteği yeterli olmaktadır. Bazı dersler için teknoloji, dönemin yarısından çoğunda kullanılabilir; ama bütün bir dönemde böylesine bir teknoloji desteğine ihtiyaç duyulabileceği ders sayısı yok denebilecek kadar azdır (Carnegie Commission On Higher Education, 1972, s.11).

Engler teknolojiyi eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak görmektedir. Şöyle der: "eğer eğitim her yönüyle öğretmen, öğrenci, ve çevre arasındaki bir iletişim ağı olarak görülürse, o zaman öğretim teknolojisinin bu ilişkileri tanımlamada önemli bir görevi olduğu anlaşılabilir" (Engler, 1972, s.62).

Eğitim teknolojisi öğrenme sürecini geliştirmek için oluşturulan her türlü sistemi, tekniği ve yardımı içerir. Böyle bir yapıda şu 4 özellik önemlidir: öğrencinin ulaşması hedeflenen amaçların tanımlanması; öğrenilecek konunun öğretim ilkelerine göre analiz edilip, öğrenilmeye uygun şekilde yapılandırılması; konunun aktarılabilmesi için uygun medyanın seçilip kullanılması; dersin ve derste kullanılan araçların etkililiğini ve öğrencilerin başarı durumlarını değerlendirmek için uygun değerlendirme yöntemlerinin kullanılması (Collier et al., 1971, Gentry 2004).

Teknoloji, bilim ile uygulama arasında bir köprü görevi görmektedir. Yalın'ın (2003, s.2) aktardığına göre Galbraith teknolojiyi "bilimsel ya da diğer sistematik bilgilerin pratik alanlara sistemli bir şekilde uygulanması" olarak tanımlamaktadır. Benzer şekilde, Alkan (1984) teknolojiyi bilimin ulaşım, hizmet, eğitim, öğretim, tıp vb birçok alandaki sorunlara doğrudan uygulanması olarak tanımlamaktadır. Alkan'a göre (1984, s.15) teknoloji, "insan-makine sistemlerinin desenlenmesi,

organizasyonu ve işletilmesini kapsayan” ve bu bağlamda “makineler, işlemler, yöntemler, süreçler, sistemler, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli... öğelerin belirli bir düzende bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi yapan bir disiplindir”. Bütün bu tanımlarda da görüldüğü üzere teknoloji, “araştırmalar ve kuramsal açıklamalar ile uygulayıcılar tarafından karşılaşılan sorunlar arasında bir köprü görevi görmektedir” (Yalın, 2003, s.2).

Türkiye’de bilgisayarın ve internet erişiminin devlet okullarına getirilmesi, öğretmenlerin bilgisayar teknolojisini kullanmalarına yönelik eğitilmesi ve BT’nin eğitim sistemiyle bütünleşmesi amacıyla çalışmalar başlatılmıştır. T. C. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) “Temel Eğitim Programı” nı 4306 sayılı yasayla sekiz yıla çıkarılmasıyla birlikte temel eğitimin kalitesinin artırılmasına yönelik olarak I. Faz faaliyetleri çerçevesinde 998-2003 yıllarını kapsayan dönemde 81 ilde 2802 ilköğretim okuluna 3188 BT sınıfı kurulmuştur. Ayrıca, BT’nin öğretimde kullanımına yönelik kapsamlı bir hizmet içi eğitim sağlamak amacıyla temel eğitim öğretmenlerinin, okul müdürlerinin, ilköğretim müfettişlerinin, il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü yetkililerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi amacıyla uygulamalar başlatılmıştır (MEB, 2000).

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı’nın BT Sınıflarının uygulanmasına ilişkin başlıca hedefleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır (MEB, 2003b).

- BT araçlarını kullanarak toplum, okul, öğretmenler ve öğrenciler arasındaki işbirliğini geliştirmek.
- Öğrenme ortamlarını eğitsel yazılımlar, elektronik referanslar, uygulama yazılımları ve eğitsel oyunlarla desteklemek; böylece eğitimin niteliği arttırmak.
- BT araçlarını temel eğitimin birinci sınıfından başlayarak sekizinci sınıfına kadar öğrenme ortamlarına entegre etmek.
- Her öğrenciye eğitim hayatı boyunca her türlü gelişmiş BT araçlarına ulaşma olanağı sağlamak.

- Bütün öğrencilere doğru zamanda ve yerde doğru BT aracını kullanma yeteneğini kazandırmak.
- BT araçları ile bilgiye ulaşma, problem çözme, bilginin işlenmesi ve sunulması becerilerini bütün öğrencilere kazandırmak ve onlara BT araçlarını günlük hayatta nasıl kullanabileceklerini öğretmek.
- Öğrencileri pasif öğrenme ortamlarından kurtararak, kendi kendilerine aktif bir şekilde öğrenme yeteneği kazanmalarını sağlamak.
- Öğrencilerin interneti, çizim programlarını, kelime işlemcileri, elektronik tablola ve sunum yazılımlarını, vb araçları öğrenme süreçlerinde yardımcı amaçlar olarak kullanmalarını sağlamak.
- Öğretmenlerin ders planlarını hazırlama, derslerini uygulama, ölçme-değerlendirme araçlarını geliştirme, not verme, eğitsel materyalleri hazırlama ve kendilerini geliştirme çabalarında bilgisayarları kullanmalarını sağlamak.
- İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri'nin işlevlerinin, BT araçları desteğiyle yürütülmesi için bir Yönetim Bilgi Sistemi kurmak.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2002 yılında başlayan ve 2007 yılında sona eren Temel Eğitim Programı'nın II. Faz uygulaması kapsamında TEP'ne yönelik olarak yapılan çalışmalar ise şunlardır (<http://projeler.meb.gov.tr/tamamlananprojeler.htm>; İlk erişim tarihi: 25 Aralık 2008):

- 3000 ilköğretim okulunun 4002 sınıfına bilgisayar laboratuvarları kuruldu, kırsal ve gecekondü bölgelerindeki 4000 ilköğretim okuluna eğitim materyalleri alındı.
- Halk Eğitim Merkezlerinde eğitim alan anneler için 141.860 adet “anne çocuk eğitim seti” dağıtıldı ve 800 anasınıfı için oyun setleri, oyuncaklar satın alındı.
- 1340 özel eğitime ihtiyaç duyan zihinsel engelliler sınıfına öğrenmeyi kolaylaştırıcı ekipmanlar, görme engelli öğrenciler için 1035 brail daktilo, 48

işitme engelliler ilköğretim okuluna 75 işitme cihazı seti, İşitme ve görme engelli öğrenciler için 70 bilgisayar laboratuvarı kuruldu.

4. BT'nin Eğitime Entegrasyonu:

BT'nin okullarda uygulanması yoluyla sınıf duvarlarının dışına çıkılarak öğrencilerin zaman ve mekan bağımlılığından kurtulması ve okulda sistem çapında değişimlerin gerçekleşmesi beklenmektedir (Figg,2000; Loveless,2003; Mele, Cimellaro ve Shulha, 2003; O'Mahony, 2003; Sandholtz, Ringstaff ve Dwyer 1997; Tubin, Mioduser Nachimas ve Baunch, 2003; Watson, 2001). Bu değişim beklentisinin en önemli boyutunu da BT'nin öğrenme-öğretme süreçlerindeki kullanımı oluşturmaktadır (Akt. Usluel, Mumcu, Demirarslan, 2007:164-178).

BT'nin kullanıldığı öğrenme ortamlarında öğrenci başarısının arttığı ve öğrencilerle üst düzey düşünme becerilerinin geliştiği yine yapılan araştırmalarda belirlenmiştir (Allegra, Chiforive ve Ottavinao, 2001; Boshuizen ve wopereis, 2003; Harun, 2001; Lim ve Ching, 2004; Naidu, Cunnington ve Jasen, 2002; Sandholtz ve diğerleri, 1997). Bu bağlamda BT'nin ayrı bir konu alanı olarak öğretimden, öğretim programına entegrasyonuna doğru bir eğilim olduğu, öğrenme ortamları ile sınıftaki pedagojik uygulamalardaki gelişim, öğrenci öğrenmelerindeki artış göz önüne alındığında BT'nin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonunun giderek hızlanacağı ifade edilmektedir (Boshuizen ve Wopereis, 2003; Cartwrigth, Hammond, 2003; Compton ve Harword, 2003; Gough, 2000; Groves ve Zemel, 2000; Herzig, 2004; Mele ve diğerleri, 2003; Visscher ve Wild, 1999).

Usluel, Mumcu ve Demirarslan'ın aktarmasına göre (2007:165); oldukça karmaşık ve çok boyutlu bir süreç olarak ifade edilen entegrasyon sürecinin sürekli araştırma, plan ve değerlendirmelerle etkililiğinin artırılması gerektiği önerilmektedir (Kennewell, 2001; Koszalka ve Wang, 2002; Mele ve diğerleri, 2003; Mooij ve Smeets; 2001; O'Mahony, 2003; Passey, 1999; Somekh, 2001; Wilson ve Peterson, 1995). Ayrıca başarılı BT uygulamasının, okulun şartlarına ve bağlamına bağlı olduğu ifade edilmekte, okulda sistem çapında değişim ve gelişimlerin sağlanması

için entegrasyon sürecindeki her bir katılımcının sürece getirdiği faktörlerin ortaya konulması ve birbiriyle etkilemişleri kapsamında incelenmesi önemli görülmektedir. Bu doğrultuda BT'nin etkili entegrasyonu için gerekli görülen faktörler şu şekilde ortaya konulmaktadır (Aktaran Cradler, Freeman, Cradler ve McNabb, 2002; Fluck, 2003; Mooij ve Smeets, 2001; O'Mahony, 2003; OTA, 2001; Wilmore, 2001; Wilson ve Peterson, 1995):

1. Yönetim desteğinin ve okulda BT koordinasyonunun olması,
2. BT'nin öğrenme-öğretme sürecine etkili entegrasyonu için, öğretmenlerin bireysel ihtiyaçları dahilinde okul genelinde hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi,
3. Entegrasyon ile ilgili etkinliklerin gerçekleştirilmesinde öğretmenlerle birlikte çalışılması,
4. Öğretmenlerin BT'ye karşı tutum, değer ve inançlarının ortaya konulması,
5. BT'nin entegrasyonu konusunda okulda öğretmenler arası iletişim ağlarının büyümesine yardımcı olunması,
6. Kaynaklara erişimin sağlanması,
7. Okulun donanım ve yazılımın güncellenmesi ve diğer okullardaki uygulamaların gözlemlenerek bunların öğretmenlere yansıtılması gibi etkinliklerin uygulanmasında okul yönetimi ile BT koordinatörünün birlikte çalışması.

5. BT'nin Eğitime Entegrasyonu ve Okul Yöneticisinin Rolü

ABD'de yapılan araştırmalara göre, bilgisayar ve ilgili teknolojinin okullarda kullanımına ilişkin öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine önem vermesine karşın, okul yöneticilerinin bu konulardaki rolüne ilişkin akademik çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir (Virginia Department of Education (VDE), 2001).

Okul yöneticileri, bilgisayar ve ilgili teknolojilerin okula transferi ve etkin kullanımı konusunda sorumluluğu üzerinde taşıyan kişilerin başında gelmektedir. Teknolojinin okulda etkin kullanımı için eğitim yöneticilerine yeni görevler yüklenmiştir. Teknolojinin alımı, bilgisayar laboratuvarlarının oluşturulması, öğretmenlerin bu konuda eğitimlerinin sağlanması, bilgisayar eğitimi görmüş öğretmenlerin sisteme kazandırılması ve teknolojinin etkin bir biçimde okul yönetiminde kullanılması, bu yeni görevlerden bazılarıdır (Turan, 2002:271,272).

Teknoloji lideri olarak okul yöneticilerinin bilgisi ve desteği, yapılan çalışmalarda, öğretim sürecinde teknolojiyi bir araç olarak kullanan öğretmen kadrosunun desteklenmesi ile cesaretlenmesinin ve teknolojinin bütün sınıflara entegre edilmesinin sağlanmasında anahtar role sahiptir (Altun, 2002:9).

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda BT sınıfları kullanılarak, eğitimde etkili ve verimli bir şekilde kullanımı beklenmektedir. Bu beklenti, öncelikle okul müdürleri tarafından son teknolojilerin eğitimde her konunun öğretilmesinde kullanılması yönündedir. Globalleşen dünyadaki hızlı değişmelere paralel olarak okul yöneticilerinin rolleri de değişmektedir. Okul yöneticilerinin değişen roller kervanına teknolojik liderlik rolleri de eklenmiştir. Okul yöneticilerinin bu rolü yerine getirebilmesi için teknolojiyi bilmesi, anlaması, uygulaması ve benimsemesi gerekmektedir (Akbaba –Altun, 2002). Bailey’e (2000) göre teknoloji liderlerinin değişim ve değişim sürecini anlama, planlama, etik, öğretme ve öğrenme, güvenlik, müfredat, personel geliştirme, altyapı, personel desteği ve liderlik gibi konuları bilmeleri gerekir. Bailey ayrıca, teknoloji liderleri olarak okul müdürlerinin teknolojiyi eğitime entegre etmeden önce, değişim dinamikleri ve insanların değişime olan tepkilerini anlayabilmesinin önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Altun’un aktarmasına göre okul müdürlerinin teknolojik liderlik rolleri Amerika’da Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları (NSTE-A) ve Uluslararası Eğitim Teknolojileri Topluluğu (ISTE) tarafından 6 boyut olarak belirlenmiştir (Anderson ve Dexter, 2005). Bu boyutlar:

1. Liderlik ve Vizyon

2. Öğrenme ve Öğretim
3. Verimlik ve Profesyonel Uygulama
4. Destek, Yönetim ve İşlemler
5. Ölçme ve Değerlendirme
6. Sosyal, Yasal ve Etik Konular

Yukarıda belirlenen standart boyutları okul müdürleri, bölge teknoloji yöneticileri ve üst yöneticiler için ayrı ayrı tanımlanmıştır. ISTE'nin okul müdürleri için belirlediği boyutlar kısaca özetlenirse:

Liderlik ve Vizyon: Okulda teknoloji liderlerinin, teknoloji ile ilgili olarak ortak vizyon geliştirmesi, bu vizyonu gerçekleştirmek için kaynakların temin edilmesi, iş birliğinin sağlanması ve gerekli iklimin oluşturulmasıdır.

Öğrenme ve Öğretim: İş birliğini, üst düzey düşünme becerisini, diğer öğrenme merkezli yöntemleri destekleyen öğrenme çevrelerini yaratmayı içermektedir.

Ölçme ve Değerlendirme: çeşitli izleme tekniklerini içermektedir. Bu izlemelerin teknoloji destekli yöntemlerle yapılmasının vurgulanması, değerlendirme ve hesap verebilirlik işlemlerinde de teknolojinin kullanılmasıdır.

Destek Yönetim ve İşlemler: Okul müdürleri okullarında teknolojinin kullanımını sağlar. Aynı zamanda okuldaki bütün destek sistemleri, teçhizat, ağ, yazılım, personel harcamaları, kararların koordine edilmesi ve dağıtılması gibi sistemlerin işleyişinin teknoloji destekli yürütülmesidir.

Verimlilik ve Profesyonel Uygulama: Teknoloji liderlerinin teknolojiyi kullanarak verimliliği artırma ve iletişimde de teknolojiyi kullanarak teknolojinin etkin kullanımı konusunda diğerlerine örnek olmasıdır.

Etik, Sosyal ve Yasal Konular: Eğitim liderleri teknolojiye erişimde ve güvenli kullanımda eşitliği sağlamak zorundadır. Ayrıca, teknolojinin kullanılmasıyla ilgili yakınlıkları ve konuları dikkate almalıdır.

Alderson ve Dexter'e göre (2005) okul müdürleri okullarında teknoloji ile ilgili hedeflerinin, politikalarının, bütçelerinin komitelerinin olması gerektiğini eğer yoksa okul müdürlerinin bunları oluşturmak için çaba sarfetmeleri gerektiğini vurgulamıştır.

Valdez'e göre okul yöneticilerinin teknoloji sorumlulukları şunlardır:

- Teknolojinin entegrasyonu için ortak vizyon oluşturma ve bu vizyonun gerçekleştirilmesi için gerekli olan koşulların ve kültürün oluşturulması,
- Öğrenme ve öğretimi maksimum düzeye çıkarmak için öğrenme çevrelerinin, öğretimsel stratejilerin ve program desenine uygun stratejilerin entegre edilmesini sağlamak,
- Öğrenme ve yönetimde verimlilik sistemlerini desteklemek için teknolojinin eğitime entegre edilmesini sağlamak,
- Etkili değerlendirmenin planlı ve kapsamlı yapılması için teknolojinin kullanılması,
- Teknoloji ile ilgili sosyal, yasal ve etik konuları anlamak ve bunlarla ilgili karar alırken sorumlu davranmak,
- Teknoloji kullanımı sözle ve eylemle desteklemek, teknoloji kullanımına değer vermek ve bu konuda model olmak,
- Öğretmenlerin teknolojiyi etkin kullanmalarının ancak zaman ve destekle olabileceğini bilmek,
- Teknolojinin kullanılması için gereken teknik desteği olanaklı kılmak, teknolojinin kullanılması için gerekli teknolojik desteği sağlamak,
- Teknolojiye erişimdeki eşitsizliklere dikkat etmek ve varsa bu eşitsizlikleri giderme yoluna bakmak.

İlgili Araştırmalar: 1991 yılında Beaver tarafından yapılan araştırmada “Yöneticilerin teknolojiye ilişkin yeterliliklerini ve teknoloji eğitimi programının içeriğini belirleme” amacına yönelik anket yoluyla toplanan bilgiler sonucunda; okul müdürlerinin çok az teknolojik yeterliliğe sahip olduğu ve görevinde başarı için

bilgisayar yeterliliğinin önemli olduğuna inandıkları ancak çok az teknoloji eğitimi aldıkları ortaya çıkmıştır (Akt. Turan, 2002: 276).

1997 yılında Brooks tarafından yapılan araştırmada “Teknolojinin edinilmesinde ve planlanmasında okul yöneticisinin rolü” konusunda, okul müdürleriyle informal görüşmeler neticesinde alınan bilgiler sonucunda; okul müdürlerinin teknolojinin okula kazandırılmasına önem verdikleri ve okul müdürlerinin alınacak teknoloji konusunda çok az bilgi sahibi olduğu ortaya çıkmıştır (Akt. Turan, 2002:276).

1997 yılında Erdoğan’ın odalarında bilgisayar bulunan okul yöneticileri üzerinde yaptığı araştırmada, yöneticilerin büyük çoğunluğunun odalarında bulunan bilgisayarları yeterli düzeyde kullanmadıklarını, yöneticilerin büyük çoğunluğunun bilgisayarları yazı yazmak amaçlı az sayıda kişinin de şekil-grafik çizmesi ve çeşitli konularda verilerin toplanması ve düzenlenmesi için kullanıldığı saptanmıştır.

2003 yılında Artul tarafından yapılan “ilköğretim okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri konusundaki yeterlilik düzeyleri” konulu araştırmada okul yöneticilerinin bilgi teknolojileri konusundaki yeterliliklerini belirlemek ve çözüm önerileri geliştirilmiştir. Araştırma sonucuna göre; okul yöneticileri bilgi teknolojilerine ilişkin yeterliliklerini, cinsiyet, kıdem, eğitim durumu ve hizmet içi eğitim değişkenlerine göre büyük çoğunluğu kendilerini kısmen yetersiz olarak değerlendirmiştir. Ayrıca yöneticilerin hemen hemen tamamı, gerekli görme düzeyine ilişkin olarak bu yeterlilikleri bilmenin kesinlikle yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Ancak ilköğretim okul yöneticilerinin bilgi teknolojilerine ilişkin yeterlilikleri değişkenlere göre incelendiğinde farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.

2005 yılında Petük’ün “bilgi teknolojisi sınıflarının bilgisayar destekli eğitimdeki rolüne ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri” konulu araştırmasında bilgi teknolojisi sınıflarının bilgisayar destekli eğitimdeki rolüne ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşleri ile bu yönetici ve öğretmenlerin bilgisayar konusundaki yeterliliğin ne durumda olduğu incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; genel

olarak yönetici ve öğretmenlerin bilgisayar yeterliliğinin iyi olmadığı, bilgisayar formatör öğretmenlerinin bilgisayar kullanım yeterliliğinin diğer branşlardaki yönetici ve öğretmenlere göre daha üst seviyelerde olduğu görülmüş. Ayrıca yönetici ve öğretmenler BT sınıflarının eğitimde kullanımı ve eğitimdeki rolü öğretmen ve öğrenciler üzerinde BT sınıflarının etkisi hakkında olumlu görüşlere sahipken, BT sınıflarında bulunan ekipmanın yeterliliği konusunda olumlu görüş belirtmemişlerdir.

2007 yılında Helvacı tarafından yapılan “Okul yöneticilerin teknolojiye karşı tutumlarının incelenmesi” araştırmasında resmi ilköğretim okul yöneticileri görüşlerine göre okul yöneticilerinin, teknolojiye karşı tutumları kapsamında “Teknolojiyi benimseme, teknolojik gelişmelerden haberdar olma, teknolojiyi izleme, internetten yararlanma, teknolojiye karşı karamsar olmama,” boyutlarında olumlu tutumlar içerisinde olduğu tespit edilmiştir. “teknolojiyi yönetim sürecinde kullanma, teknolojiyi kullanma” boyutlarında resmi okul yöneticilerinin oldukça olumlu bir tutum içerisinde oldukları; “Teknolojiye güven duyma ve teknoloji korkusu ” boyutlarında ise kararsız bir tutum içerisinde oldukları tespit edilmiştir.

2005 yılında Altun tarafından yapılan “ilköğretim okul yöneticilerinin teknolojiye karşı tutumları ve duygusal zekaları arasındaki ilişkinin incelenmesi” konulu araştırmasında genelde yöneticilerin, özelde okul yöneticilerinin IQ’larının yanında EQ’larının da yüksek olması gerektiğinin yönetsel etkililiği artıracığına ilişkin görüşler tartışılmıştır. İlköğretim okul yöneticilerinin duygusal zekaları ile teknolojiye karşı tutumları arasında bir ilişkinin olup olmadığını test etmiş ve okul müdürlerinin duygusal zekaları ile onların teknolojiye karşı tutumları arasında anlamlı pozitif bir ilişkinin olduğunu saptamıştır.

2007 yılında Can tarafından yapılan “ilköğretim okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlilikleri” konulu araştırmasında ilköğretim okul yöneticilerinin, gelişen teknolojiyi hem yönetsel alanda, hem de eğitsel alanda etkin bir biçimde kullanmaları için gerek duyulan teknolojik liderlikteki yeterlik düzeyini belirlemiş ve öneride bulunmuştur.

Problem Durumu

BT'in öğrenme- öğretme sürecine entegrasyonu, öğretim hedeflerini gerçekleştirmek ve öğrencinin öğrenmesini güçlendirmek için BT araçlarının öğretim programı boyunca kullanılması olarak tanımlanmaktadır (Cartwright ve Hammond, 2003). Bu tanımdan yola çıkıldığında entegrasyon sürecinde pek çok değişkenin rol oynadığı dikkati çekmektedir. BT araçları ve erişim, bu araçları kullanabilme becerisine sahip insan gücü, eğitim politikaları, okul kültürü ve öğretim programı gibi değişkenler bu sürece etkisi olabilecek değişkenlerden bazılarına örnek olarak verilebilir. Tüm bu değişkenler arasındaki ilişki ve etkileşimler dikkate alındığında entegrasyon sürecinin oldukça karmaşık bir süreç olduğu ifade edilebilir (Usluel, Demiraslan, 2005: 134).

Çağımızın en etkili iletişim araçlarından biri olan bilgisayarlar, bireylere kurumlara ve toplumlara sundukları olanaklardan dolayı her alanda kullanılır hale gelmişlerdir. Teknolojik bir olgu olarak çağdaş yaşamın ve toplum kültürünün en önemli bir ögesi niteliğini kazanmıştır. Bu nedenlerden dolayı hemen hemen her alanda kullanılan bilgisayarları, yöneticilerin kullanmamaları düşünülemez (Keser, 2001:29).

Okul yöneticileri, eğitim teknolojisindeki yenileşmeyi, yakından izlemek zorundadır. Yöneticinin, öğretmenlerin ve diğer eğitimcilerin görevlerindeki başarının derecesi, uyguladıkları eğitim teknolojisi ile yakından ilgilidir. Okul yöneticileri, hem eğitim teknolojisinin gereklerini okullarına sağlamakla hem de uygulamakla görevlidir (Başaran, 1996:97).

Bilgi çağı olarak yaşadığımız bu yüzyılda bilgi toplumunu hazırlamada en önemli görev üstlenen eğitim örgütlerinin de verimli ve etkili olması ve de değişime ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Bir örgüt de canlılar gibi çevresine uyum sağlayamadan yaşayamaz. Toplum için eğitim hizmeti üreten bir okul, çevresindeki değişimleri bilmek ve kendini bu değişimlere uyarlamak zorundadır. Uyamadığında eğitimin, toplumun gerisinde kalması, böylece işlevini yitirmesi kaçınılmazdır. Bilgi

toplumunun okul yöneticileri, öğrencileri bilginin gücünden etkin bir şekilde yararlanabilen bir toplum biçiminde hazırlamak zorundadır.

Bilgisayarların okullarda etkin kullanımının sağlanması okul yöneticilerine yeni görevler yüklemiştir. Bilgisayar laboratuvarlarının oluşturulması, mevcut laboratuvarların geliştirilmesi, öğretmenlerin bu konuda eğitimin sağlanması, bilgisayar eğitimi görmüş öğretmenlerin sisteme kazandırılması ve bilgisayarların etkin bir biçimde okul yönetiminde kullanılması, bu yeni görevlerden bazılarıdır (Turan, 2002:271.272).

BT Sınıflarının etkin ve verimli kullanılmasına yönelik olarak 30.01.2002 ve 13 No'lu genelge MEB tarafından yayımlanmıştır. Ayrıca MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü 27.06.2001 tarih ve 53 No'lu genelge ile MEB merkez teşkilatı, BT Sınıfları ile ilgili olarak il, ilçe, kurum ve okul yöneticileri ile öğretmenlere büyük görevler düştüğünü belirtmiştir.

Öğrenme-öğretme sürecinde hedeflere ulaşılması, planlanan çalışmalar ile gerçekleştirilen faaliyetlerin birbirleriyle uygunluğunu ve sapmalarını tespit ederek, giderilmesine ışık tutulması, öğretmenlerin karşılaştıkları mesleki problemlerde yardım ve rehberlikte bulunulması amacıyla yönetime görüş sunmak okul müdürlerinin görevleridir. MEB 'in Temel Eğitime Destek Projesi kapsamında eğitime BT entegrasyonu sürecinin daha etkili ve verimli olması için okul müdürlerine sağlamış olduğu eğitim ve etkinliklerin teknolojiyi kullanmaları üzerine etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Araştırma Sorusu

Ankara ilindeki ilköğretim okullarında; okul yöneticilerinin, eğitim-öğretim süreçlerinde teknoloji kullanılması üzerine etkileri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; MEB'in BT entegrasyonu çalışmalarında okul yöneticilerine sağlamış olduğu eğitim ve imkanların, eğitimde teknoloji kullanılması üzerine etkilerini değerlendirmektir.

Bu amaç çerçevesinde araştırmada şu sorulara cevap aranmıştır;

1. MEB tarafından okul yöneticilerine eğitimde BT kullanımı ile ilgili verilen görevler nelerdir? MEB'in okul yöneticilerine sağladığı eğitim ve destekler nelerdir?
2. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık seviyeleri nedir?
3. Okul yöneticilerinin eğitimde BT Sınıflarının kullanımına yönelik tutumları nelerdir?
4. Okul yöneticileri öğretmenlerin eğitimde BT kullanmalarına yönelik ne tür destekler sağlamaktadır?
5. İlköğretim öğretmenlerinin eğitimde BT kullanımına okul yöneticilerinin etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?

Önem

Okullarımızın her alanda verimli ve etkili olmaları kaçınılmaz bir olgudur. Verimliliğin ve etkililiğin koşulu ise eğitimde verilen kararların doğru bilgilere hızlı ve doğru bir şekilde amacına ulaşılabilmesine bağlıdır. Bu da günümüzün teknolojileri olan bilgi teknolojilerinden okul yöneticilerinin yeterince faydalanması ile mümkündür.

Temel Eğitim Programı'nın 1 Ağustos 1998 tarihinde yürürlüğe girmesiyle Türkiye'de zorunlu eğitim beş yıldan sekiz yıla çıkarılmış aynı zamanda bu programla eğitimin kalitesinin yükseltilmesi için birçok temel esaslar hedeflenmiştir. Bilgisayar destekli eğitimin başlaması da projenin önemli hedeflerindendir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilen BT sınıflarının kullanımına ilişkin talimatların yerine getirilmesinde ve BT sınıflarının amacına uygun sağlıklı bir şekilde kullanılmasında liderlik görevi okul müdürlerine düşmektedir.

BT sınıfı kullanım planı hazırlamak; bilgisayar eğitimi, bilgisayar destekli eğitim ve serbest kullanıma zaman ayrılmasına özen gösterir. Bu sorumluluğa sahip olacak kişi ise okul müdür yardımcılarıdır. Bu yüzden Bilgi Teknolojisi Sınıfları'nın, BT entegrasyonu sürecinde etkin kullanımında önemli role sahip olan okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin teknolojiyi kullanmalarındaki etkilerini değerlendirip bu sınıfların kullanımı etkileyen faktörlerin belirlenmesinde yol göstereceğinden önemli olduğu düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

1. 2007-2008 ve 2008-2009 eğitim yılında ilköğretim okullarında görev yapmakta olan okul yöneticileri ve öğretmenler ile sınırlıdır.
2. Ankara ilindeki ulaşılabilir bazı ilköğretim okulları ile sınırlıdır.

Tanımlar

Bilgi Teknolojileri: Bilgisayar ve iletişim teknolojisinin birlikte kullanılmasıyla yaratılmış ikili sistemlerdir.

Temel Eğitim Programı: 8 yıllık kesintisiz ilköğretimi yaşama geçiren 4306 Sayılı Yasanın sonucunda ortaya çıkan yeni temel eğitim stratejisinin uygulanacağı bir hareket programıdır. Bu program 1996-2010 yılları arasında 15 yıllık bir süreyi kapsamaktadır (TEP BT Sınıfları, 2000:2).

Bilgi Teknolojileri Sınıfı: En az 10 bilgisayardan oluşan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bazı ilköğretim okullarına kurulan bilgisayar sınıflarını kapsar.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni ve araştırmaya katılan denekler kullanılan deneysel desen ve deneysel işlemler, yararlanılan veri toplama araçları ve deneysel işlemin uygulanması, ulaşılan verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması ile ilgili bilgi verilmiştir.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nitel araştırma yönteminin seçilmesinin sebebi, Yıldırım ve Şimşek'in (2005) de belirttiği gibi görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlediği çalışma olmasıdır.

Katılımcılar

Bu araştırmanın evrenini, Ankara'daki BT sınıfı bulunan ilköğretim okulları oluşturmaktadır. Ankara ilindeki BT sınıfı bulunan ilköğretim okullardan, 2007-2008 ve 2008-2009 eğitim öğretim yılında rasgele seçilmiş 7 devlet okulu ve 1 özel okul araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin görev unvanına göre yüzdelik dağılımları Tablo 1 de gösterilmiştir.

**Tablo 1 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Görevlerinin
Yüzdelik Dağılımları**

Ünvan	Yüzde
Müdür	31,6
Müdür yardımcısı	68,4
Toplam	100,0

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin cinsiyetlerine göre frekansları ve yüzdelik dağılımları Tablo 2 de gösterilmiştir.

**Tablo 2 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Cinsiyetlerinin
Yüzdelik Dağılımları**

Cinsiyet	Yüzde
Bayan	26,3
Erkek	73,7
Toplam	100,0

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin öğrenim durumlarının göre frekansları ve yüzdelik dağılımları Tablo 3 de gösterilmiştir.

**Tablo 3 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Öğrenim Durumlarının
Yüzdelik Dağılımları**

Öğrenim Durumu	Yüzde
Lisans	89,5
Yüksek Lisans	10,5
Toplam	100,0

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin mesleki kıdemlerine göre frekansları ve yüzdelik dağılımları Tablo 4 de gösterilmiştir.

**Tablo 4 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Mesleki Kıdemlerinin
Yüzdelik Dağılımları**

Kıdem	Yüzde
6-10	42,2
11-15	36,8
16-20	10,5

21 ve üstü	10,5
Toplam	100,0

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin yaşlarına göre yüzdelik dağılımları Tablo 5 de gösterilmiştir.

Tablo 5 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Yaşlarına Göre Yüzdelik Dağılımı

Yaş	Yüzde
26-35 yaş	31,6
36-45 yaş	47,4
46 yaş ve üzeri	21,1
Toplam	100,0

Araştırmada anketleri cevaplayan yöneticilerin bilgisayar ile ilgili kurs ya da eğitim alma durumlarının frekansları ve yüzdelik dağılımları Tablo 6 de gösterilmiştir.

Tablo 6 Anketleri Cevaplayan Yöneticilerin Bilgisayar Eğitimi Alanların Yüzdelik Dağılımları

Eğitim	Yüzde
Eğitim Alan Yönetici	57,9
Eğitim Almayan Yönetici	42,1
Toplam	100,0

Araştırmada 13 ‘ü devlet okulundan, 2’si de özel okuldan seçilen toplam 15 öğretmen ile birebir görüşme yapılmıştır.

Araştırmada anket yapılan 19 okul yöneticisinden 13’ü ile birebir görüşme yapılmıştır. 13 okul yöneticisinin 12’si devlet okulundan, 1’i de özel okuldan seçilmiştir. Görüşme yapılan okul yöneticilerinin 5’i okul müdürü, 8’i de okul müdür yardımcısıdır.

Araştırmada 15 öğretmen ile birebir görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan öğretmenlerin 13'ü devlet okulundan, 2'si de özel okuldan seçilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma için gerekli verilerin toplanması amacıyla;

Erdoğan PETÜK' ün 2005 yılında hazırladığı, Bilgi Teknolojileri Sınıflarının Bilgisayar Destekli Eğitimdeki Rolüne İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri konulu tezinde hazırladığı 3 bölümden oluşan anketin birinci ve üçüncü bölümü veri toplama aracı kullanılmıştır.

Anketin birinci bölümünde okul yöneticilerinin kişisel bilgilerine ilişkin değişkenlere yer verilmiştir. İkinci bölümde yöneticilerin bilgisayar konusundaki yeterliliklerini ölçen sorulara yer verilmiştir. Üçüncü bölümünde ise eğitimde bilgisayar kullanımı, BT sınıflarının öğrencilere etkileri, BT sınıflarının öğretmenlere etkileri, BT sınıflarının eğitimdeki rolü, BT sınıflarının ekipman yeterliliğine ilişkin yönetici görüşleri boyutlarını oluşturan ifadeler yer almıştır. Veri toplama aracının güvenilirlik çalışmasında, üçüncü bölüm için Cronbach Alpha değeri Petük tarafından $\alpha=0,87$ olarak bulunmuştur.

Osman ARTUL'un 2003 yılında hazırladığı, İlköğretim Okul yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlilik Düzeyleri konulu tezinde hazırladığı iki bölümden oluşan anket kullanılmıştır. Veri toplama aracı Artul ve danışmanı tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen anket taslağının içeriği, dil bakımından anlaşılabilirliğini saptamak için uzman görüşlerine başvurulmuş, araç okul yöneticileriyle de tartışılarak son hali verilmiştir.

Araştırmada yöneticilerin ilköğretim eğitim-öğretim süreçlerinde teknoloji kullanılması üzerine etkilerini saptamaya yönelik olarak 6 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış, görüşme sorularının hazırlanmasında

ilk olarak literatür taraması yapılmış, uzman görüşüne sunulduktan sonra son hali verilmiştir.

Araştırmada ilköğretim öğretmenlerinin eğitimde BT kullanımına okul yöneticilerinin etkisine ilişkin görüşlerini saptamak için 7 maddeden oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmış, sorularının hazırlanmasında ilk olarak literatür taraması yapılmış, uzman görüşüne sunulduktan sonra son hali verilmiştir. tekrardan gözden geçirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli verilerin toplanmasına belge incelemesi ile başlanılmış daha sonra yöneticilerle birebir görüşmeler yapılmış, anketler uygulanmış ve öğretmenlerin görüşlerini almak için birebir görüşmeler yapılmıştır.

Araştırma sorularında 1. madde için; MEB tarafından okul yöneticilerine eğitimde BT kullanımı ile ilgili verilen görevler için MEB'in yayınladığı yönergelerden faydalanmıştır. MEB'in okul yöneticilerine sağladığı eğitim ve destekleri belirlemek için ise MEB Hizmet İçi Eğitim Daire Başkanlığı'ndan bilgilere ulaşılmıştır.

2. ve 3. maddeler için (Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık seviyeleri, Okul yöneticilerinin eğitimde BT kullanımına yönelik tutumları) 16'sı devlet okulundan, 3'ü özel okuldan olmak üzere toplam 19 okul yöneticisine Bilgi Teknolojileri Sınıflarının Bilgisayar Destekli Eğitimdeki Rolüne İlişkin Yönetici Görüşleri, İlköğretim Okul yöneticilerinin Bilgi Teknolojileri Konusundaki Yeterlilik Düzeyleri ve Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanımı ve Etkilerinin Değerlendirilmesi anketleri uygulanmıştır.

4. madde (Okul yöneticilerinin öğretmenlerin eğitimde BT kullanmalarına yönelik sağladığı destekler) için görüşme soruları hazırlanmış ve 12'si devlet okulundan, 1'i özel okuldan seçilen toplam 13 yönetici ile görüşmeler yapılmıştır.

Araştırmada 5. madde (İlköğretim öğretmenlerinin eğitimde BT kullanımına okul yöneticilerinin etkisine ilişkin görüşleri) için ise öğretmenlerin 13'ü devlet okulundan, 2'si de özel okuldan seçilen ilköğretim öğretmenleriyle birebir görüşme yapılmıştır. Anketlerin uygulanması için BT sınıfı bulunan okullara gidilmiş, yöneticiler ve öğretmenlerle de birebir görüşmeler yapılmıştır.

Veri toplama tekniğinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır (standartlaştırılmış açık uçlu görüşme). Yıldırım ve Şimşek'e göre (2005) yarı yapılandırılmış görüşme yanıtlarda görüşmecilerin becerileri, yanlılıkları ve öznelliklerinden kaynaklanabilecek farklılıkları azaltır; sistematik bir sıra içerisinde bütün deneklere aynı şekilde sorulması, elde edilen verilerin karşılaştırılmasını ve analizini kolaylaştırır. Ayrıca araştırmanın başkaları tarafından kullanılmasını kolaylaştırır.

Verilerin Analizi

Araştırmada belge incelemesi, görüşme ve anket ile elde edilen veriler araştırmacı tarafından araştırma sorularına uygun olarak sınıflandırılmıştır. Araştırmanın alt amaçlarına göre vurguladığı temel noktalar öncelikle betimlenmiştir. Ardından görüşmeler ve anket yoluyla elde edilen katılımcıların bu konudaki görüşleri yansız bir şekilde sunulmaya çalışılmıştır.

Araştırmada anket verilerinin tüm istatistiksel çözümleri SPSS (Statistical Package For The Social Sciences) for Windows 15.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. SPSS' de yüzde ve frekans gibi betimsel istatistik kullanılmıştır.

Son olarak ortaya çıkan durum araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Ankete ve mülakatlara katılan yönetici ve öğretmenlerin kimlikleri bildirilmemiştir.

BÖLÜM III

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde yapılan literatür taraması ve toplanan veriler sonucunda araştırmada ele alınan ana problem ve alt problemlerin çözümü için elde edilen bulgular ve bunların yorumları bulunmaktadır.

1. MEB tarafından okul yöneticilerine eğitimde BT kullanımı ile ilgili verilen görevler nelerdir? MEB'in okul yöneticilerine sağladığı eğitim ve destekler nelerdir?

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce Bilgisayar laboratuvarı kurulan okullarda görev yapan müdür, müdür yardımcıları, formatör öğretmenler, bilgisayar öğretmenleri ve branş öğretmenlerinin bilgisayar laboratuvarına ilişkin görev talimatına göre (27/06/2001 tarihli ve 2001-53 sayılı genelge);

Okul Müdürünün yapacağı işler:

- BT sınıfının kullanımına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilen talimatların yerine getirilmesini sağlar.
- BT sınıfının amaçlarına uygun ve sağlıklı bir şekilde kullanılması için gerekli önlemleri alır ya da aldırır.
- Bilgisayar eğitimi ve BDE'nin amacına uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli zümre kararlarının alınmasını ve sağlıklı bir şekilde uygulamasını sağlar ve takibini yapar.
- Bilgisayar formatör öğretmenlerinin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin yazılım ve donanım konusunda kendisine getireceği sorunların çözümüne yardımcı olur.

- BT sınıfının kullanım planını hazırlattırır ve onaylar.
- Okulda birden fazla formatör öğretmen ve/veya bilgisayar öğretmeni varsa aralarında görev dağılımı yapar.
- BT sınıflarının mesai saatleri ve dışında açık tutulması için gerekli planlamayı yapar.
- Formatör öğretmenin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin görevlerini gereken şekilde yerine getirebilmesi için bilgisayar dersleri ve laboratuvarları dışında görevlendirilmemesine özen gösterir.
- Bilgisayar uygulamaları ile ilgili yarışmalar düzenler, öğrencilerin çalışmalarının sergilenmesini sağlar.
- Okulun kayıtlı öğrencilerine ve okul dışından bilgisayar öğrenmek isteyenlere bilgisayar kullanım kursu açılmasını sağlar (15 Mart 1993 tarih ve 2378 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan “Milli Eğitim Bakanlığı’na Bağlı Örgün ve Yaygın Eğitim Kurumlarında Bilgisayar Laboratuvarının Düzenlenmesi ve İşletilmesi ile Bilgisayar Laboratuvar Şefleri, Bilgisayar ve Bilgisayar Formatör Öğretmenlerinin Görevleri Hakkında Yönergesi Madde 6”).
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gönderilen bilgi formlarının doldurulup tekrar Bakanlığa iletilmesini sağlar.
- Okuldaki öğretmenlerin bilgisayarla ilgili kurslara ve hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmalarını sağlar, ayrıca okulunda öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olabilmesi için hizmet içi eğitim kursları açılmasını sağlar.
- Öğretmenlerin yazılım ve donanım konusunda karşılaştıkları sorunların çözümünde ilgili kişi veya kurumlarla işbirliği yapar.

BT Sınıfından sorumlu müdür yardımcısı:

- Formatör öğretmenler ve/veya bilgisayar öğretmenleriyle birlikte hazırlanan ders planlarını inceleyerek, bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim derslerini, konularını, tarihlerini, sınıflarını ve öğretmenlerini tespit eder. Belirlenen konu ve tarihleri dikkate alarak BT sınıfı kullanım planını hazırlar.
- BT sınıfı kullanım planını hazırlarken, bilgisayar eğitimi bilgisayar destekli eğitim ve serbest kullanıma zaman ayırmasına özen gösterir.

- BT sınıfının kullanımı için hazırlanacak olan bu planın öğrenci mevcudu, derslik sayısı, ders saatleri bakımından aylık ya da haftalık olarak değişikliğe uğrayabileceğini düşünerek esnek olmasına dikkat etmeli.
- Hazırlanan BT sınıfı kullanım planının bir örneğini BT sınıfına asılmasını ve yapılan değişikliklerin en kısa sürede duyurulmasını sağlar.
- BT sınıfının her zaman temiz ve düzenli bir şekilde kullanılmasını sağlar.
- BT sınıfındaki donanım ve çevre birimlerinin bakım ve onarımları için gereken kişi ve kurumlarla işbirliği yapar.

29.10.2003- 11837 onay tarihli ve sayılı yönergeye göre yöneticinin başlıca görevleri şunlardır:

- Ekinliklerde (Bilgi ve İletişim Teknolojisi araçları ve Bilgisayar Eğitim Faaliyetleri) görev alan öğretmen ve diğer personeller ile bireysel ya da grup çalışmasına katılanlara ilişkin disiplin veya diğer işlemlerin yürütülmesini sağlamak.
- Etkinliklerde düzen ve disiplinin sağlanması bakımından gerekli önlemleri almak.
- Etkinlik plan ve programlarını inceleyip Milli Eğitim Müdürlüğü'nün onayına sunmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Düzenlenecek etkinlikler sonucu elde edilecek gelirlerden okul müdürü, öğretmen ve diğer personele ödenecek ücretin tahakkukunu, çalışanların sigorta ve vergilendirme ile ilgili iş ve işlemlerin yürütülmesini sağlamak.
- Etkinliklere katılan vatandaşlara ve kurumların personeline “Etkinlik Katılım Belgesi” düzenlemek ve vermek. “Etkinlik Katılım Belgesi” ni öğretici ile beraber imzalamak.

Teknoloji lideri olarak okul yöneticilerinin bilgisi ve desteği, yapılan çalışmalarda, öğretim sürecinde teknolojiyi bir araç olarak kullanan öğretmen kadrosunun desteklenmesi ile cesaretlendirilmesinin ve teknolojinin bütün sınıflara entegre edilmesinin sağlanmasında anahtar role sahiptir (Altun, 2002:9).

Okul yöneticileri, bilgisayar ve ilgili teknolojinin okulda transferi ve etkin kullanımı konusunda sorumluluğu üzerinde taşıyan kişilerin başında gelmektedir. Teknolojinin okullarda etkin kullanımı, başka bir ifadeyle, “elektronik okul” un oluşturulması için çevresel baskılar, eğitim yöneticilerine yeni roller yüklemiştir. Teknolojilerin alımı, bilgisayar laboratuvarlarının oluşturulması, öğretmenlerin bu konuda eğitimlerinin sağlanması, bilgisayar eğitimi görmüş öğretmenlerin sisteme kazandırılması ve teknolojinin etkin bir biçimde okul yönetiminde kullanılması, bu yeni rollerden bazılarıdır (Turan, 2002:271,272).

MEB okullarda teknolojinin eğitime entegrasyonu sürecinde okul yöneticilerine birtakım görev ve sorumluklar vermiştir. Ancak MEB Hizmet İçi Eğitim Daire Başkanlığı’ndan alınan verilere göre okul yöneticilerine bu görev ve sorumlulukları yerine getirebilecek “BT’nin Eğitime Entegrasyonu” adını taşıyan bir ders, kurs ya da seminer hizmet içi eğitim etkinliklerinde verilmediği görülmüştür.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporuna göre okul yöneticilerinin %75,5’inin BT’nin eğitime entegrasyonu konusunda eğitim almışken, %22,5’inin bu konuda eğitim almadıkları belirtilmiştir. Ancak raporda BT’nin eğitime entegrasyonu adını taşıyan herhangi bir hizmet öncesi alınan eğitim ya da hizmet içi eğitim etkinlikleri arasında bulunmadığı, ancak BT’nin eğitime entegrasyonuna ilişkin alınan eğitim olarak değerlendirilmiştir (BT Entegrasyonu Temel Araştırma Raporu, s.100)

2. Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık seviyeleri nedir?

Okul yöneticilerinin teknoloji okur-yazarlık seviyelerini belirleyebilmek için; İletişim teknolojileri, Bilgisayar donanımı ve Bilgisayar yazılımı olmak üzere üç boyutta veriler toplanmıştır.

a) İletişim Teknolojileri Boyutunda

Yöneticilerin iletişim teknolojileri boyutunda okur-yazarlık seviyelerine ilişkin cevaplarının yüzdelik dağılımları ve frekansları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7 Yöneticilerin İletişim Teknolojileri Boyutunda Okur-Yazarlık Seviyeleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Biliyorum		Oldukça Biliyorum		Kısmen Biliyorum		Az Biliyorum		Hiç Bilmiyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Yerel Bilgisayar Ağlarını ve İşlevlerine Bilme	-	-	-	-	2	10,5	11	57,9	6	31,6
2. İnternet Üzerinden E-Posta Alma ve Gönderme	11	57,9	7	36,8	1	5,3	-	-	-	-
3. İnternet Üzerinden Dosya Transferi Yapabilme	10	52,6	7	36,8	1	5,3	1	5,3	-	-
4. İnternet Siteleri Arasında Gezinti Yapmayı Bilme	12	63,2	7	36,8	-	-	-	-	-	-
5. Arama Motorlarından Yararlanmayı Bilme	14	73,7	4	21,1	1	5,3	-	-	-	-
6. Telekonferans Hizmetlerini Bilme	-	-	1	5,3	7	36,8	9	47,4	2	10,5

Yerel bilgisayar ağlarını ve işlevlerini bilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Az” seçeneğini işaretlediği görülmüştür (%57,9). Okul yöneticilerinin %31,6’sı bu değişkeni “Hiç” bilmediklerini, %10,5’i ise “Kısmen” bildiklerini belirtirken ankete katılan hiçbir yönetici “Tamamen” seçeneğini işaretlemediği görülmüştür.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nce okul yöneticilerinin görev ve talimatına göre; okul yöneticileri, BT sınıfındaki donanım ve çevre birimlerinin bakım ve onarımı için gereken kişi ya da kurumlarla işbirliği yapar. Buna göre okul yöneticilerinin, okuldaki genel ağ sorunlarını belirlemek için temel bilgiye sahip

olmaları gerektiği düşünülebilir (çözüm amaçlı olmadan). Verilerden elde edilen sonuçlara bakıldığında ise yöneticilerin bu konuda yetersiz olduğu görülmektedir.

İnternet üzerinde e-posta alma ve göndermeyi bilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Tamamen” seçeneğini işaretlediği görülmüştür (%57,9). Okul yöneticilerinin %36,8’sı bu değişkeni “Oldukça” bildiklerini, %5,3’ü ise “Kısmen” bildiklerini belirtirken ankete katılan hiçbir yöneticinin “Hiç” ve “Az” seçeneklerini işaretlemedikleri görülmüştür.

İnternet üzerinde dosya transferi yapabilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Tamamen” seçeneğini işaretlediği görülmüştür (%52,6). Yöneticilerin %36,8’sı bu değişkeni “Oldukça” bildiklerini, %5,3’ü “Kısmen” bildiklerini, %5,3’ü “Az” bildiklerini belirtirken ankete katılan hiçbir yöneticinin “Hiç” seçeneğini işaretlemediği görülmüştür.

İnternet siteleri arasında gezinti yapmayı bilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Tamamen” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%63,2). Yöneticilerin %36,8’sı ise bu değişkeni “Oldukça” bildiklerini belirtirken ankete katılan hiçbir yöneticinin “Hiç”, “Az” ve “Kısmen” seçeneklerini işaretlemediği görülmüştür.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nün okul müdürleri görev talimatlarına göre; okul müdürleri, MEB tarafından gönderilen bilgi formlarının doldurulup tekrar MEB’na iletilmesini sağlar. MEB artık okullara yaptığı resmi yazışmaların birçoğunu e-posta ile yapmakta, gönderilen yazıları e-postaya dosya olarak eklemekte ve birçok dosyayı tekrardan elektronik ortamda istemektedir. Bu sebepten dolayı okul yöneticilerinin artık internet üzerinden dosya transferi yapma konusunda herhangi bir sorununun olmaması gerekmektedir. Ayrıca yöneticilerin ihtiyaç duyulan bilgiye hızlı ve doğru erişebilmeleri için interneti doğru kullanabilme becerilerini geliştirmiş olması gerekmektedir.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda da okul yöneticilerinin interneti kullanmasının okullarla MEB arasında bilgi akışını ve sistemin daha etkili bir biçimde kullanılmasını kolaylaştırdığı belirtilmiştir.

b) Bilgisayar Donanımına İlişkin

Yöneticilerin, okur-yazarlık seviyelerinin bilgisayar donanımı boyutunda verilen cevaplarının yüzdelik dağılımları ve frekansları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 8 Yöneticilerin Bilgisayar Donanımına İlişkin Beceri Seviyeleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Biliyorum		Oldukça Biliyorum		Kısmen Biliyorum		Az Biliyorum		Hiç Bilmiyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Amacına Uygun Donanımı Seçme	2	10,5	7	36,8	7	36,8	2	10,5	1	5,3
2. Bir Bilgisayar Sisteminin Bakım İhtiyaçlarını Bilme	-	-	4	21,1	6	31,6	7	36,8	2	10,5
3. Çevre Birimlerinin (Yazıcı, Tarayıcı vb.) Kullanma Biçimlerini Bilme	10	52,6	7	36,8	2	10,5	-	-	-	-
4. Basit Kullanım Arızalarını ve Çözüm Yollarını Bilme	1	5,3	6	31,6	6	31,6	4	21,1	2	10,5

Amacına uygun donanımı seçme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Kısmen” ve “Oldukça” seçeneklerinin işaretlediği görülmüştür(%36,8). Yöneticilerin %10,5’i bu değişkeni “Tamamen”, %10,5’i “Az” bildiklerini, %5,3’ü ise “Hiç” bilmediklerini belirtmiştir.

Bilgisayar sisteminin bakım ve ihtiyaçlarını bilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Az” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%36,8). Yöneticilerin %31,6’sı bu değişkeni “Kısmen”, %21,1’i “Oldukça” bildiklerini,

%5,3'ü ise “Hiç” bilmediklerini belirtmiştir. Yöneticilerden “Tamamen” seçeneğini işaretleyen olmamıştır.

Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Kısmen” ve “Oldukça” seçeneklerinin işaretlediği görülmüştür(%31,6). Yöneticilerin %21,1'i bu değişkeni “Az”, %5,3'ü “Tamamen” bildiklerini, %10,5'i ise “Hiç” bilmediklerini belirtmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerinin görev talimatına göre; okul müdürleri bilgisayar formatör öğretmenlerinin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin donanım konusunda kendisine getireceği sorunları çözümüne yardımcı olur. Ayrıca öğretmenlerin donanım konusunda karşılaştıkları sorunların çözümünde ilgili kişi veya kurumlarla iş birliği yapar. Bu görevlere göre okul yöneticilerinin okulda gerekli donanım sorunlarını çözmesi, donanım ihtiyacını belirlemesi ve amaca uygun donanımı seçmesi gerekmektedir. Okulda BT'nin kullanımını yaygınlaştırmak için donanım sorunları çözülmeli, uygun donanım belirleyebilmeli ve gereksiz donanıma gereksiz yatırımlar yapılmamalıdır. Okul yöneticileri bu konuda genelde kendilerini yeterli görmelerine rağmen, yetersiz olduğunu belirten yöneticiler de görülmüştür.

c) Bilgisayar Yazılımına İlişkin

Yapılan ankette yöneticilerin bilgisayar yazılımı boyutunda bilme durumlarına ilişkin cevaplarının yüzdelik dağılımları ve frekansları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 9 Yöneticilerin Bilgisayar Yazılımına İlişkin Bilgi Seviyeleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Biliyorum		Oldukça Biliyorum		Kısmen Biliyorum		Az Biliyorum		Hiç Bilmiyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Kelime İşlemcisini Kullanma(MS Word)	4	21,1	6	31,6	8	42,1	1	5,3	-	-
2. Veri Tabanını Kullanma(MS Access)	-	-	2	10,5	6	31,6	9	47,4	2	10,5
3. Elektronik Tablolama Uygulamalarını Kullanma(MS Excel)	1	5,3	3	15,8	10	52,6	5	26,3	-	-
4. Amaca Uygun Yazılımı Temin Etme ve Seçme	2	10,5	11	57,9	4	21,1	2	10,5	-	-

Kelime işlemcisini kullanma değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Kısmen” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%42,1). Yöneticilerin %31,6’sı bu değişkeni “Oldukça”, %21,1’i “Tamamen”, %5,3’ü “Az” bildiklerini belirtirken, yöneticilerden “Hiç” seçeneğini işaretleyen olmamıştır.

Veri tabanını kullanma değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Az” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%47,4). Yöneticilerin %31,6’sı bu değişkeni “Kısmen”, %10,5’i “Oldukça” bildiklerini belirtirken, %10,5’i “Hiç” bilmediklerini belirtmiştir. Yöneticilerden “Tamamen” seçeneğini işaretleyen olmamıştır.

Elektronik tablolama uygulamalarını kullanma değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Kısmen” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%52,6). Yöneticilerin %26,3’ü bu değişkeni “Az”, %15,8’i “Oldukça”, %5,3’ü “Tamamen” bildiklerini belirtirken, yöneticilerden “Hiç” seçeneğini işaretleyen olmamıştır.

Amaca uygun yazılımı temin etme ve seçme değişkenine ilişkin olarak okul yöneticilerinin en çok “Oldukça” seçeneğini işaretlediği görülmüştür(%57,9). Yöneticilerin %21,1’i bu değişkeni “Kısmen”, %10,5’i “Tamamen”, %10,5’i “Az”

bildiklerini belirtirken, yöneticilerden “Hiç” seçeneğini işaretleyen olmamıştır. Okul yöneticilerinden okuldaki idari işlerde; resmi yazışmalar vs. için MS Word kullanmaları, öğrenci bilgilerini, veli bilgilerini, öğretmen bilgilerini düzenli bir şekilde tutmak ve veri tabanı mantığını anlamaları için MS Access kullanmaları, ek ders takibi, görev dağılımı gibi tablolar ve e-okuldaki bazı verilerin düzeltilmesi için MS Excel kullanmaları beklenmektedir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nce okul müdürlerinin görev talimatına göre; okul müdürleri bilgisayar formatör öğretmenlerinin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin yazılım konusunda kendisine getireceği sorunları çözümüne yardımcı olur. Ayrıca öğretmenlerin yazılım konusunda karşılaştıkları sorunların çözümünde ilgili kişi veya kurumlarla iş birliği yapar. BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda da okul yöneticilerinin okulda ihtiyaç duyulan tüm verileri saklamak ve düzenlemek amacıyla, elektronik tablolar, kelime işlemciler, küçük veri tabanları ve özel hesaplama yazılımlarını kullanmanın öneminden bahsetmiştir.

Verilerden elde edilen sonuçlara bakıldığında ise; okul yöneticilerinin genelde yazılım alanında pek fazla sıkıntılarının olmadığı ancak veri tabanı konusunda birçok yöneticinin yetersiz olduğu görülmüştür. BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda; okul yöneticilerinin BT’ni idari işlerde uzun süredir kullandıklarını ancak eğitim amaçlı son yıllarda kullanmaya başladıklarını belirtmiştir.

3. Okul yöneticilerinin eğitimde BT Sınıflarının kullanımına yönelik tutumları nelerdir?

Okul yöneticilerinin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarına; eğitimde bilgisayar kullanımına ilişkin görüşleri, BT Sınıflarının öğrenci üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri, BT Sınıflarının öğretmenler üzerindeki etkilerine ilişkin

görüşleri, BT Sınıflarının eğitimdeki rolüne ilişkin görüşleri olmak üzere dört etken üzerinde bakılmıştır.

a) Yöneticilerin Eğitimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Okul yöneticilerin eğitimde bilgisayar kullanımına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10 Yöneticilerin Eğitimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Görüşleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Katılıyorum		Çok Az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Bilgisayarla çalışmak zevkli ve ilgi çekicidir.	16	84,2	3	15,8	-	-	-	-	-	-
2. Bilgisayarlar, bilgisayar öğretimi dışında da kullanılmalıdır.	14	73,7	5	26,3	-	-	-	-	-	-
3. Bilgisayarın öğretim aracı olarak kullanımı, diğerlerinin kullanılmasını engellemez.	13	68,4	6	31,6	-	-	-	-	-	-
4. Bilgisayar öğrenci için ders kitabı kadar önemlidir.	10	52,6	7	36,8	2	10,5	-	-	-	-
5. Kayıtların bilgisayarda tutulması, bilgiye çabuk ulaşmayı sağlar.	15	78,9	3	15,8	1	5,3	-	-	-	-
6. Bilgisayarın öğretimde kullanımı insan etkileşimini engellemez.	7	36,8	8	42,1	3	15,8	1	5,3	-	-
7. BT için yapılan yatırımlar gereklidir.	17	89,5	2	10,5	-	-	-	-	-	-

8.Bilgisayar bilgi kaynağına ulaşmayı kolaylaştırır.	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Bilgisayarın eğitim sürecinde kullanımında hatalar çabuk düzeltilir.	6	31,6	10	52,6	1	5,3	2	10,5	-	-

Bilgisayarlar, bilgisayar öğretimi dışında da etkin biçimde kullanılmalıdır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %73,7'sinin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %26,3'ü ise bu ifadeye “Çok Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin bilgisayarın bilgisayar öğretimi dışında da etkin biçimde kullanılmaları gerektiğini düşündükleri söylenilebilir.

Bilgisayar öğrenciler için sınıfta ders kitapları kadar önemlidir, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %52,6'sının bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %36,8'inin “Çok Katılıyorum”, % 10,5'inin ise “Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin bilgisayarın öğrenciler için sınıfta ders kitabı kadar önemli olduğunu düşündükleri söylenilebilir.

Öğrenci, personel vb. kayıtların bilgisayarda tutulması, doğru bilgiye çabuk ulaşmayı sağlar, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %78,9'unun bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %15,8'inin “Çok Katılıyorum”, % 5,3'ünün ise “Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin öğrenci, personel vb kayıtların bilgisayarda tutulmasında doğru bilgiye çabuk ulaşılabildiklerini düşündükleri söylenilebilir.

Bilgisayar teknolojisi için yapılan yatırımları gerekli buluyorum, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %89,5'inin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %10,5'inin ise “Çok Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin bilgisayar teknolojisi için yapılan yatırımları gerekli gördükleri söylenilebilir.

Bilgisayarın öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması sırasında hatalar hemen görülüp çabuk düzeltilebilmektedir, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %31,6'sının bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %52,6'sının “Çok Katılıyorum”, % 5,3'ünün “Katılıyorum”, %10,5'inin ise “Çok Az Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin %10,5'inin çok az katıldıklarını söylemelerine rağmen bilgisayarın öğrenme-öğretme sürecinde kullanılması sırasında hataların hemen görülüp çabuk düzeltilebildiğini düşündükleri söylenilebilir.

Yöneticilerin eğitimde bilgisayar kullanımı boyutu ile ilgili olarak olumlu görüş içerisinde oldukları, ifadelerine verdikleri cevaplarda açıkça görülmektedir.

Petük'ün (2005) bilgi teknolojisi sınıflarının bilgisayar destekli eğitimdeki rolüne ilişkin yönetici ve öğretmen görüşlerini aldığı araştırmasında da genelde olumlu sonuçlara ulaştığı görülmüştür.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporuna göre okul yöneticilerinin “Bilgisayar teknolojilerini kullanmanın kendilerine yeni şeyler öğrenme imkânı vereceğine” ve “Bilişim teknolojilerinin öğretimde kullanılmasının öğrencilerin başarısını artıracasına” kuvvetle inandıkları; “Bilişim teknolojilerini kullanmanın iş yüklerini artıracası” düşüncesine ise katılmadıkları görülmektedir. Araştırma bulguları arasındaki tutarlılıktan da görüldüğü gibi okul yöneticilerinin eğitimde bilgisayar kullanımına ilişkin herhangi bir olumsuz düşünce içinde olmadığı hatta oldukça olumlu düşünceler içerisinde oldukları net olarak görülmektedir.

b) Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğrenci Üzerine Etkilerine İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Okul yöneticilerinin BT sınıflarının öğrenci üzerine etkilerine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11 Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğrenci Üzerine Etkilerine İlişkin Görüşleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Katılıyorum		Çok Az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
10. BT sınıfları öğrencilerin motivasyonunu artırır.	4	21,1	6	31,6	6	31,6	3	15,8	-	-
11. Bilgisayar destekli öğretim öğrencinin araştırmacılık yeteneğini geliştirir.	12	63,2	6	31,6	1	5,3	-	-	-	-
12. Bilgisayar öğrenciye tekrar ve araştırma imkanı sunar.	6	31,6	10	52,6	3	15,8	-	-	-	-
13. Bilgisayar destekli öğretim, öğrenciye kendi hızına göre öğrenme fırsatı verir.	11	57,9	5	26,3	2	10,5	1	5,3	-	-
14. Bilgisayar öğrencinin birden fazla duyusuna hitap ettiği için öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar.	16	84,2	3	15,8	-	-	-	-	-	-
15. Eğitimde bilgisayar kullanılması öğrencileri tembelliğe itmez.	9	47,4	10	52,6	-	-	-	-	-	-
16. Bilgisayar destekli eğitimle öğrencilere, daha çok bilgi kısa zamanda, kolay ve doğru öğretilir.	12	63,2	4	21,1	2	10,5	1	5,3	-	-
17. Bilgisayar destekli öğretim, öğrencilerin öğrenmeye karşı davranışlarını geliştirir.	11	57,9	8	42,1	-	-	-	-	-	-

Tablo 11'in devamı

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Katılıyorum		Çok Az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
18. Bilgisayar, öğrencilerin sınıf içinde öğretmeni ve arkadaşlarıyla olan etkileşimini azaltmaz.	3	15,8	10	52,6	4	21,1	2	10,5	-	-
19. Eğitimde bilgisayar kullanılması öğrencinin yaratıcılığını engellemez.	15	78,9	3	15,8	1	5,3	-	-	-	-

Bilgi teknolojisi sınıfları öğrencilerin derse karşı motivasyonunu artırır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %21,1'inin bu ifadeye "Tamamen Katılıyorum", %31,6'sının "Çok Katılıyorum", % 31,6'sının "Katılıyorum", %15,3'ünün ise "Çok Az Katılıyorum" seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin %15,3'ünün çok az katılıyorum demelerine rağmen bilgi teknolojisi sınıflarının öğrencilerin derse karşı motivasyonunu artırdığını düşündükleri söylenilebilir.

Bilgisayar destekli eğitim öğrencilerin araştırmacılık yeteneklerini geliştirir, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %63,2'sinin bu ifadeye "Tamamen Katılıyorum", %31,6'sının "Çok Katılıyorum", % 5,3'ünün ise "Katılıyorum" seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin bilgisayar destekli eğitimin öğrencilerin araştırmacılık yeteneklerini geliştirdiğini düşündükleri söylenilebilir.

Bilgisayarlar öğrencinin birden fazla duyusuna hitap ettiği için öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %84,2'sinin bu ifadeye "Tamamen Katılıyorum", %15,8'inin ise "Çok Katılıyorum" seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan

yöneticilerin bilgisayarların öğrencilerin birden fazla duyusuna hitap ettiği için öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olduğunu düşündükleri söylenilebilir.

Eğitimde bilgisayar kullanılması öğrencinin yaratıcılığını engellemez, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %79,9'unun bu ifadeye "Tamamen Katılıyorum", %15,8'inin "Çok Katılıyorum", %5,3'ünün ise "Katılıyorum" seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin eğitimde bilgisayar kullanılmasının eğitimde yaratıcılığı engellemediğini düşündükleri söylenilebilir.

Yöneticilerin BT sınıflarının öğrenci üzerindeki etkileri boyutu ile ilgili olarak olumlu görüş içerisinde oldukları, ifadelerine verdikleri cevaplarda açıkça görülmektedir.

Petük'ün (2005) ve Ülğan'ın (2001) yaptıkları araştırmada da yöneticilerin bu boyut ile ilgili olumlu görüş içerisinde oldukları sonucuna varılmıştır.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporuna göre okul yöneticilerinin %97'si "Bilişim teknolojilerinin öğretimde kullanılmasının öğrencilerin başarısını artıracığına" kuvvetle inandıkları görülmüştür. Araştırma bulguları arasındaki tutarlılıktan da görüldüğü gibi okul yöneticilerinin BT sınıflarının öğrenci üzerindeki etkisine ilişkin herhangi bir olumsuz düşünce içinde olmadığı hatta oldukça olumlu düşünceler içerisinde oldukları net olarak görülmektedir.

c) Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğretmen Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri İle İlgili Bulgular ve Yorumlar

Okul yöneticilerinin BT sınıflarının öğretmen üzerine etkilerine ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 12 Yöneticilerin BT Sınıflarının Öğretmen Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri

Maddeler	Cevap Seçenekleri									
	Tamamen Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Katılıyorum		Çok Az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
20. Eğitimde bilgisayar kullanılması öğretmenleri tembelliğe itmez.	5	26,3	8	42,1	4	21,1	2	10,5	-	-
21. BT sınıflarından tam olarak faydalanabilmek için öğretmenlere iyi bir bilgisayar eğitimi verilmelidir.	18	94,7	1	5,3	-	-	-	-	-	-
22. Bilgisayar öğretmene yardımcı bir ders aracı olarak kullanılmalıdır.	18	94,7	1	5,3	-	-	-	-	-	-
23. Bir eğitimci olarak bilgisayar teknolojisinin bana faydalı olabileceğini düşünmekteyim.	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-
24. Derste bilgisayar kullanılması öğretmenin her öğrenciye yeterince zaman ayırmasını ve ilgilenmesini sağlamaktadır.	6	31,6	6	31,6	5	26,3	2	10,5	-	-
25. Bilgisayar öğretmene öğrencisinin başarısını değerlendirmede kolaylık sağlar.	17	89,5	1	5,3	1	5,3	-	-	-	-

Eğitimde bilgisayar kullanılması öğretmenleri tembelliğe itmez, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %26,3'ünün bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %42,1'inin “Çok Katılıyorum”, %21,1'inin “Katılıyorum”, %10,5'inin ise “Az Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin %10,5'inin az katıldıklarını belirtmelerine rağmen

eğitimde bilgisayar kullanılmasının öğretmenleri tembelliğe itmediğini düşündükleri söylenilebilir.

BT sınıflarından tam olarak faydalanabilmek için öğretmenlere iyi bir bilgisayar eğitimi verilmelidir, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %94,7'sinin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %5,3'ünün ise “Çok Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin BT sınıflarından tam olarak faydalanabilmek için öğretmenlere iyi bir eğitim verilmesi gerektiğini düşündükleri söylenilebilir.

Bilgisayar öğretmene yardımcı bir ders aracı olarak kullanılmalıdır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %94,7'sinin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %5,3'ünün ise “Çok Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin bilgisayarın öğretmene yardımcı bir ders aracı olarak kullanılması gerektiğini düşündükleri söylenilebilir.

Derste bilgisayar kullanılması öğretmenin her öğrenciye yeterince zaman ayırmasını ve ilgilenmesini sağlamaktadır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %31,6'sının bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %31,6'sının “Çok Katılıyorum”, %26,3'ünün “Katılıyorum”, %10,5'inin ise “Çok Az Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin %10,5'inin çok az katıldıklarını belirtmelerine rağmen derste bilgisayar kullanılmasının öğretmenin her öğrenciye yeterince zaman ayırmasını ve ilgilenmesini sağladığını düşündükleri söylenilebilir.

Yöneticilerin BT sınıflarının öğretmen üzerindeki etkileri boyutu ile ilgili olarak olumlu görüş içerisinde oldukları, ifadelere verdikleri cevaplarda açıkça görülmektedir.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda da yöneticilerin BT sınıflarının öğretmen üzerine etkisi boyutu ile ilgili olarak olumlu algı içerisinde

oldukları belirtilmiştir. Araştırma bulguları arasındaki tutarlılıktan da görüldüğü gibi okul yöneticilerinin BT sınıflarının öğretmen üzerindeki etkisine ilişkin herhangi bir olumsuz düşünce içinde olmadığı hatta oldukça olumlu düşünceler içerisinde oldukları net olarak görülmektedir.

d) Yöneticilerin BT Sınıflarının Eğitimdeki Rolüne İlişkin Görüşleri İle

İlgili Bulgular ve Yorumlar

Okul yöneticilerinin BT sınıflarının eğitimdeki rolüne ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 13 Yöneticilerin BT Sınıflarının Eğitimdeki Rolüne İlişkin Görüşleri
Cevap Seçenekleri

Maddeler	Tamamen Katılıyorum		Çok Katılıyorum		Katılıyorum		Çok Az Katılıyorum		Hiç Katılmıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
26. BT sınıfı eğitim ortamını zenginleştirir.	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-
27. BT sınıflarının kurulması eğitime dinamizm kazandırır.	16	84,2	2	10,5	1	5,3	-	-	-	-
28. BT sınıflarının yaygınlaştırılması eğitimin kalitesini artır.	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-
29. BT sınıfları öğrenme-öğrenme sürecini hızlandırır.	13	68,4	4	21,1	1	5,3	1	5,3	-	-
30. Her okulda BT sınıfı kurmak yararlı eğitim hizmetidir.	19	100	-	-	-	-	-	-	-	-
31. BT sınıfları geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmektedir.	14	73,7	4	21,1	1	5,3	-	-	-	-
32. BT sınıfları eğitim sistemimizde diğer ders araç-gereçlerinden tasarruf sağlar	14	73,7	5	26,3	-	-	-	-	-	-

BT sınıfları öğrenme-öğretme ortamlarını zenginleştirirler, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin tamamı (100) “Tamamen Katılıyorum” seçeneğini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin BT sınıflarının öğrenme-öğretme ortamlarını zenginleştirdiğini düşündükleri söylenilebilir.

Okullarda BT sınıflarının kurulması eğitime dinamizm kazandırır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %84,2’sinin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %10,5’inin “Çok Katılıyorum”, %5,3’ünün ise “Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin okullarda BT sınıflarının kurulması eğitime dinamizm kazandırdıklarını düşündükleri söylenilebilir.

BT sınıflarını yaygınlaştırmak eğitimin kalitesini hızlandırır, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin tamamı (100) “Tamamen Katılıyorum” seçeneğini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin BT sınıflarının yaygınlaştırılmasıyla eğitimin kalitesinin artırılacağını düşündükleri söylenilebilir.

BT sınıfları geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmektedir, ifadesine ilişkin veriler incelendiğinde yöneticilerin %73,7’sinin bu ifadeye “Tamamen Katılıyorum”, %21,1’inin “Çok Katılıyorum”, %5,3’ünün ise “Katılıyorum” seçeneklerini işaretlediği görülmüştür. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin BT sınıflarının geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirdiğini düşündükleri söylenilebilir.

Yöneticilerin BT sınıflarının eğitimdeki rolü ve boyutu ile ilgili olarak olumlu görüş içerisinde oldukları, ifadelere verdikleri cevaplarda açıkça görülmektedir.

Petük’ün (2005) yaptığı araştırmada yöneticilerin BT sınıflarının eğitimdeki rolüne ilişkin oldukça olumlu görüşler belirttikleri sonucuna ulaşmıştır.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda da yöneticilerin BT sınıflarının eğitimdeki önemine ilişkin olumlu algı içerisinde oldukları görülmüştür. “Bilişim Teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonu önemlidir” sorusunda yöneticilerin %47,32 “Tamamen Katılıyorum” inancında olduğu görülmüştür.

Araştırma bulguları arasındaki tutarlılıktan da görüldüğü gibi okul yöneticilerinin BT sınıflarının eğitimdeki rolüne ilişkin herhangi bir olumsuz düşünce içinde olmadığı hatta oldukça olumlu düşünceler içerisinde oldukları net olarak görülmektedir.

4. Okul yöneticileri öğretmenlerin eğitimde BT kullanmalarına yönelik ne tür destekler sağlamaktadır?

Araştırmanın bu maddesinde 8 ilköğretim okulundan toplam 13 yönetici ile birebir görüşme yapılmıştır. Görüşme sorularını tek tek ele alacak olursak:

a) Branş öğretmenlerinin BT sınıfını kullanıp kullanmadıklarını takip ediyor musunuz? Eğer kullanmayanlar varsa teşvik edici bir şeyler yapıyor musunuz?

Yöneticilerden %62’si herhangi bir takibin söz konusunu olmadığını belirtmiştir. Yöneticilerden %18’i herhangi takip söz konusu olmadığını ancak kullanmak isteyenlere imkanlar elverdiği sürece destek sağladıklarını ve teşvik ettiklerini belirtmiştir. Görüşme yapılan yöneticilerin %20’si ise öğretmenlerin takip edildiğini ve daha çok teşvik edildiğini belirtmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nce okul müdürlerine ilişkin görev talimatına göre; okul yöneticileri BT sınıfının kullanım planını hazırlattırır ve onaylar, BT sınıflarının mesai saatlerinde ve mesai saatleri dışında açık tutulması

için gerekli planlamayı yapar. BT sınıfından sorumlu müdür yardımcısı; formatör öğretmenler ve/veya bilgisayar öğretmenleriyle birlikte hazırlanan ders planlarını inceleyerek, bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim derslerini, konularını, tarihlerini, sınıflarını ve öğretmenlerini tespit eder. Belirlenen konu ve tarihleri dikkate alarak BT sınıfı kullanım planını hazırlar. Hazırlanan BT sınıfı kullanım planının bir örneğini BT sınıfına asılmasını ve yapılan değişikliklerin en kısa sürede duyurulmasını sağlar. Okullarda BT'nin eğitime entegrasyonunun okul yöneticilerinin liderliğinde sürmesi gerekmektedir. Okul yöneticileri BT'nin kullanılması için öğretmenlerini teşvik etmeli ve kullanımını takip etmelidir.

b) Bilgisayar okur-yazarı olmayan öğretmenin var mı? Varsa eğer herhangi, bir kurs veya seminere yönlendiriyor musunuz?

Okulların büyük bir çoğunluğunda bilgisayar okur-yazarı olmayan öğretmenin olmadığı görülmüştür. Eksik ya da yetersiz olan öğretmenler de zaman zaman açılan hizmet içi eğitim kurslarına yönlendirildiği belirtilmiştir. Okul yöneticilerinin %48'i bilgisayar okur-yazarı olmayan öğretmenlerini açılan hizmet içi eğitim seminerlerine yönlendirdiğini belirtmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine ilişkin görev talimatına göre; okul yöneticileri, okuldaki öğretmenlerin bilgisayarla ilgili kurslara ve hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmayı sağlar, ayrıca okulunda öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olabilmesi için hizmet içi eğitim kursları açılmasını sağlar.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda da okul yöneticileri BT'ni öğrenme-öğretme sürecine entegre etme konusunda karşılaştıkları bir sorun olarak da öğretmenlerin bilgisayar kullanım bilgi ve becerilerinin yetersiz olmasını belirtmişlerdir. Buna göre okul yöneticileri bilgisayar okur-yazarı olmayan öğretmenlerini tespit etmeli ve uygun eğitimlere yönlendirmelidirler.

c) Bilişim Teknolojileri dersi haricinde BT sınıflarını kullanmak isteyen diğer branşlardaki öğretmenler için yeterli zaman ayırdınız mı? (ders programı hazırlarken BT sınıfının kullanımını göz önünde bulundurdunuz mu?)

Okul yöneticilerinin %22'si diğer branş öğretmenlerinin de daha rahat kullanabilmeleri için ikinci BT sınıfı oluşturduklarını belirtmiştir. Yöneticilerden %19'u ise okul kurul toplantısında sorulduğunu ve talep olursa eğer onlara uygun ders programı yapıldığı ya da imkanların sağlandığını belirtirken, %59'u ise okulun imkanları elvermediği için ayrı bir BT sınıfı yerine mevcut BT sınıfının programı hazırlanırken boş saatler ayarlamaya çalıştıklarını belirtmiştir. Verilen cevaplar arasında BT sınıfını kullanmak isteyen diğer branş öğretmenleri için yeterli zaman ayrılmasının göz önünde bulundurulmama sebebini ise okul imkanlarının el vermediği olarak belirtilmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine ilişkin görev talimatına göre, BT sınıfından sorumlu müdür yardımcısı; formatör öğretmenler ve/veya bilgisayar öğretmenleriyle birlikte hazırlanan ders planlarını inceleyerek, bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim derslerini, konularını, tarihlerini, sınıflarını ve öğretmenlerini tespit eder. Belirlenen konu ve tarihleri dikkate alarak BT sınıfı kullanım planını hazırlar. Hazırlanan BT sınıfı kullanım planının bir örneğini BT sınıfına asılmasını ve yapılan değişikliklerin en kısa sürede duyurulmasını sağlar.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda okul yöneticileri, BT'ni öğrenme-öğretme sürecine entegre etme konusunda en önemli sorunlar olarak; donanım eksikliği (%42,6), teknik destek eksikliği (%24,9), teknolojik altyapı eksikliği (%17,2) olarak belirtmişleridir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine ilişkin görev talimatına göre; BT sınıfından sorumlu müdür yardımcısı; BT sınıfındaki

donanım ve çevre birimlerinin bakım ve onarımları için gereken kişi ve kurumlarla iş birliği yapar.

Bilişim Teknolojileri dersi haricinde BT sınıflarını kullanmak isteyen diğer branşlardaki öğretmenlere yeterli zaman ayırmak için öncelikle okul imkanlarını düzeltmek ve altyapıyı sağlamlaştırmak gerektiğini sonucuna varılabilir.

d) BT sınıfının kullanımına ilişkin okul idaresi tarafından tutulan ve takip edilen herhangi bir rapor var mı?

Yapılan görüşmede bu soruya cevap veren okul yöneticilerinin %89'u herhangi bir takip çizelgesinin bulunmadığını göstermiştir. Okul yöneticilerinin %11'i ise okuldaki formatör öğretmen ya da bilgisayar öğretmeni tarafından hazırlanan takip çizelgesinin BT sınıfında bulunduğunu belirtmiştir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine ilişkin görev talimatına göre; BT kullanımı için hazırlanacak olan planın öğrenci mevcudu, derslik sayısı, ders saatleri bakımından aylık ya da haftalık olarak değişikliğine uğrayabileceğini düşünerek esnek olmasına dikkat etmeli ve Bt sınıfın her zaman temiz ve düzenli bir şekilde kullanılmasını sağlar.

e) Bilgi Teknolojisini okuldaki eğitim ortamına entegre ederken karşılaştığınız sorunlar var mıdır?

Yöneticilerin birçoğu çeşitli sorunların olduğunu belirtmiştir. Yetersiz eğitim, maddi sıkıntılar, öğretmenlerin teknoloji kullanmalarındaki isteksizlikleri ve yetersizlikleri, teknik servis yetersizlikleri, donanım yetersizliği ve materyal eksikliği, müfredata göre zaman yetersizliği gibi sorunlar mevcut olduğu belirtilmiştir.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda okul yöneticilerine göre BT'ni öğretme-öğrenme sürecine entegre etme konusunda karşılaştıkları sorunları önem sırasına göre; eğitim eksikliği, donanım eksikliği, donanımların eski

ya da yetersiz olması, teknolojik altyapı yetersizliği, yeterli yazılımın olmaması, teknik destek eksikliği, bilgisayar kullanarak materyal geliştirmek için gerekli olan zaman yetersizliği, öğretmenlerin bilgisayar kullanım bilgi ve becerilerinin yetersiz olması, bilgisayar, projeksiyon gibi araçların kullanım planlanmasında karşılaşılan sorunlar olması olarak belirtmişlerdir.

Yukarıda belirtilenlerden yola çıkarak; BT'ni okul müfredatına entegre ederken öncelikle donanım ve yazılım eksikliğinin giderilmeye çalışılması, bilgisayar kullanım becerisi eksik olan öğretmenlerin bu eksikliği kapatmasının gerektiği ortaya çıkmaktadır.

f) Bilgi Teknolojilerini daha verimli ve daha etkin kullanılması yönündeki önerileriniz nelerdir?

Okul yöneticileri M.E.B. tarafından yeterli destek alınması gerektiğini, öğretmenlerin teknolojiye daha açık olması gerektiğini, maddi imkanların iyileştirilmesini, her okulda kadrolu Bilişim Teknolojisi öğretmeni bulunmasını, öğretmenlerin ve yöneticilerin kendilerini yenileyebilmeleri için tekamül eğitimlerinin olması gerektiğini ve teknik destek sağlanması gerektiğini önerileri olarak belirtmişlerdir.

5. İlköğretim öğretmenlerinin eğitimde BT kullanımına okul yöneticilerinin etkisine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmanın bu maddesinde 8 ilköğretim okulundan toplam 15 öğretmen ile birebir görüşme yapılmıştır. Görüşme sorularını tek tek ele alacak olursak:

a) Derslerinizi işlerken teknoloji kullanıyor musunuz?

Öğretmenlere yapılan görüşmede öğretmenlerin %93,3'ü derslerinde teknoloji kullandıklarını belirtmiştir. Dersinde teknoloji kullandıklarını belirten öğretmenler; derslerinin hazırlık aşamasında, ders anlatım sırasında ya da uygulama aşamasında BT'den faydalandıklarını belirtmişlerdir. Sadece bir öğretmen (%6,7) dersinde teknoloji kullanmadığını sebep olarak ise yeterli zamanın olmadığını ve konuların çok yoğun olduğunu ileri sürmektedir. Derslerinde BT'den faydalanan öğretmenler; çoğunlukla derslerinin ve konularının içeriklerine göre dizüstü bilgisayar ve projektör, tepegöz ve televizyon kullanmaktadırlar. Bazı öğretmenler ise (%17) kullanmak istedikleri her zaman BT sınıfının uygun olmadığını belirtmiştir.

Usluel, Mumcu ve Demirarslan'nın (2007) yaptığı araştırmada (Öğrenme-Öğretme Sürecinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Öğretmenlerin Entegrasyon Süreci ve Engelleriyle İlgili Görüşleri); öğretmenlerin dörtte biri daha önce hiç BT kullanmadığını (%24,4), yarıya yakını ise ders işlerken daha önce hiç BT'den faydalanmadıklarını ifade etmişlerdir (%45,7). 10 yıldan fazla süredir BT kullanan öğretmenlerin sayısı sadece 40'tır ve bu öğretmenler toplamın %6,8'lik kısmını oluşturmaktadır, öğretim süreçlerinde 10 yıldan fazla süredir BT kullandığını ifade eden öğretmen sayısı ise 13'tür (%2,2). Öğretmenlerin %24,1'i derslerinde Bt kullanmaktadırlar.

Öğretmenler, eğitimde BT'nin etkili kullanımı için rehberlik yapma, öğrencilere yardım etme ve yol gösterme gibi rolleri etkin bir biçimde yerine getirmelidirler. Sınıf düzeyinde, öğretmenler, öğrencilere ait konuları güncellemede BT'den yararlanmalıdırlar (BT Entegrasyonu Temel Araştırması Raporu, s. 2)

b) Bilgisayar okur-yazarlığı açısından yeterli misiniz? Eğer kendinizi yeterli görmüyorsanız okul yöneticileri tarafından bu konuda yönlendiriliyor musunuz?

Öğretmenlerin %27'si kendini yeterli gördüğünü, %32,8'i yeterli olmaya çalıştığını, %40,2'si ise yeterli olmadığını belirtmiştir. Yeterli olmayan öğretmenlerden %58,2'si okul idaresi tarafından hizmet içi eğitime gönderildiğini, %20'si bu eğitime gönderileceğini, %21,8'i ise hiç eğitim almadığını ve okul idaresinden de bu konuda destek almadığını belirtmiştir.

Petük'ün (2005) yaptığı araştırmada BT sınıflarından tam olarak faydalanabilmek için bilgisayar okur-yazarı olmaları ve bilgilerini yetersiz gören öğretmenler için bilgisayar eğitimi verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda öğretmenlerin BT kullanımına ilişkin, öğretmenlerin %9'u kendilerini "Çok Yeterli", %54,3'ü "Yeterli", %36,8'i ise "Yetersiz" olarak ifade etmişlerdir.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce Bilgisayar laboratuvarı kurulan okullarda görev yapan okul müdürlerinin görev talimatına göre; okuldaki öğretmenlerin bilgisayarla ilgili kurslara ve hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmalarını sağlar, ayrıca okuluna öğretmenlerin bilgisayar okur-yazarı olabilmesi için hizmet içi eğitim kursları açılmasını sağlar.

Yukarıdaki verilerden yola çıkarak bilgisayar okur-yazarlığı yeterli olmayan öğretmenlerin okul yöneticileri tarafından belirlenip hizmet içi eğitimlere yönlendirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

c) Bilgi Teknolojisi sınıflarını kullanmak istediğinizde bir takım sorunlarla karşılaşılıyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar varsa; idare tarafından önlemleri alınıyor mu?

Öğretmenlerden %6,7'si herhangi bir sorunla karşılaşmadığını belirtirken, %93,3'ü çeşitli sorunlarla karşılaştıklarını belirtmiştir. Sınıf mevcutlarının çok kalabalık olması, BT sınıfının sadece Bilişim Teknolojileri dersi için kullanıldığı ve diğer branş öğretmenlerinin kullanımının ikinci planda olduğu, donanım eksikliği ve yetersizliği, yeterli yazılımın olmaması gibi sebepler belirtmişlerdir. Okul idaresinin aldığı önlemler ise; bazı okul idarecileri öğretmenlerin kendi sınıflarına okul imkanları ve velilerin yardımıyla bilgisayar ve projektör aldıkları, bazılarının ise okulun imkanlarının yetersiz olması sebebiyle herhangi bir önlem almadığı belirtilmiştir.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda öğretmenlere göre BT'ni öğrenme-öğretme sürecine entegre etme konusunda karşılaşılan sorunları; %63'ü eğitim eksikliği, %49,3'ü donanım eksikliği, %26,3'ü donanımların eski ya da yetersiz olması, %22,2'si teknolojik altyapı eksikliği, %17,5'i yönetici desteğinin eksikliği, %26,9'u bilgisayar kullanarak materyal geliştirmek için gerekli olan zaman yetersizliği, %20'si formatör öğretmenlerden gerektiğinde yardım alınamaması, %27,5'i öğretmenlerin bilgisayar kullanım bilgi ve becerilerinin yetersiz olması, %21,5'i ise bilgisayar, projeksiyon cihazı gibi araçların kullanım planlamasında karşılaşılan sorunlar önem sırasına göre birinci derecede görmüşlerdir.

MEB eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine verilen görev talimatına göre; öğretmenlerin yazılım ve donanım konusunda karşılaştıkları sorunların çözümünde ilgili kişi veya kurumlarla işbirliği yapar.

Yukarıdaki verilerden yola çıkarak; öğretmenler BT sınıflarını kullanmak istediklerinde birtakım sorunlarla karşılaştıkları görülmüştür. Okul yöneticilerinin bu

konuda öğretmenlere daha fazla imkan sağlayabilmesi için, okullara gerekli olan yazılım ve donanım desteklerinin artırılması gerektiği düşünülebilir.

d) Okul idaresi tarafından bilgi Teknolojileri sınıfı kullanım kuralları hazırlanmış ve size duyuruldu mu?

Görüşme yapılan öğretmenlerden elde edilen verilere göre; birçok okulda BT sınıfı kullanım kuralları hazırlanmış BT sınıfına ve okulun uygun yerlerine asılmıştır (%27). Bu okulların %52'sinde bu görevin okuldaki formatör ya da bilgisayar öğretmenlerine verildiği tespit edilmiştir. Birkaç okulda öğretmenler herhangi duyuru görmediklerini belirtmişlerdir (%21). Bu okullarda da okulun formatör öğretmenin olmadığı ve okul idaresinin bu konuyla ilgilenmediği görüşmüştür.

MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine verilen görev talimatına göre; BT sınıfının kullanım planını hazırlattırır ve onaylar.

e) Bilgi Teknolojileri sınıflarını kullanmanız için okul yöneticileri gerekli ve yeterli desteği sunuyor mu? Eğer sunuyorsa bu destekler nelerdir?

Öğretmenlerden sadece %24'ü okul yöneticileri tarafından destek aldıklarını belirtmiştir. Çoğunlukla BT sınıfının sadece bilişim teknolojileri dersi için kullanıldığı görülmüştür. Görüşme yapılan okulların %52'sinde BT sınıfını kullanamayanlar öğretmenler için okul idaresi tarafından sınıflarına götürebilecek bilgisayar ve projektör ayarlandığı görülmüştür. Görüşme yapılan öğretmenlerden %76'sı da idare tarafından destek almadıklarını belirtmişlerdir. Bazı okullarda (%18) sadece önemli bir günde okul çapında öğretmenlerin öğrencilerine BT sınıfını kullanarak sunum ya da film izletmeleri istendiği belirtilmiştir.

BT Entegrasyonu Temel Araştırması (2007) raporunda öğretmenlerin BT'ni öğrenme-öğretme sürecine entegre etme sürecinde karşılaştıkları sorunu önem sırasına göre sıralarken yönetici desteğinin eksikliği olarak gören öğretmen %17,5 olarak tespit edilmiştir.

Teknoloji lideri olarak okul yöneticilerinin bilgisi ve desteği, yapılan çalışmalarda, öğretim sürecinde teknolojiyi bir araç olarak kullanan öğretmen kadrosunun desteklenmesi ile cesaretlendirilmesinin ve teknolojinin bütün sınıflara entegre edilmesinin sağlanmasında anahtar role sahiptir (Altun, 2002:9).

f) Bilgi Teknolojileri sınıfı ile ilgili yönergeler okul yöneticileri tarafından tebliğ ediliyor mu, yönergeleri siz takip ediyor musunuz?

Görüşme yapılan öğretmenlerin hepsi okul idaresi tarafından BT sınıfı ile ilgili yönergelerin tebliğ edildiğini ve bu yönergeleri takip ettiklerini belirtmişleridir.

MEB eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce okul müdürlerine verilen görev talimatına göre; BT sınıfının kullanımına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilen talimatların yerine getirilmesini sağlar.

g) Bilgi Teknolojileri sınıflarını kullanabileceğiniz saatler daha önceden idare tarafından size duyuruluyor mu? Ya da elinizde bulunan herhangi bir program var mı?

Birçok okulda herhangi bir duyuru yapılmamış ancak boş olan derslerde kullanılabileceği söylenmiştir (%30). Okulların %18'inde BT sınıfı kullanımı ile ilgili program yapılmış, %5'sinde ise sadece öğretmenin ders anlatımında kullanması için sınıfına götürebileceği bilgisayar ve projektör kullanım programı hazırlanmıştır.

MEB eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce BT sınıfından sorumlu müdürler yardımcılara verilen görev talimatına göre; BT sınıfının kullanımı için hazırlanan planın bir örneğinin BT sınıfına asılmasını ve yapılan değişikliklerin en kısa sürede duyurulmasını sağlar.

BÖLÜM IV

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlara ve önerilere yer verilmektedir.

4.1. Sonuçlar

Araştırmanın sınırlılıkları ve örnekleme göz önünde bulundurulduğunda;

1. MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nce teknolojinin eğitime entegrasyonu sürecinde okullarda görev yapan müdür ve müdür yardımcılara birtakım görevler vermiştir. Bu görevlerden bazıları:
 - BT sınıfının kullanımına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilen talimatların yerine getirilmesini sağlar.
 - BT sınıfının amaçlarına uygun ve sağlıklı bir şekilde kullanılması için gerekli önlemleri alır ya da aldırır.
 - Bilgisayar eğitimi ve BDE'nin amacına uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli zümre kararlarının alınmasını ve sağlıklı bir şekilde uygulamasını sağlar ve takibini yapar.
 - BT sınıfındaki donanım ve çevre birimlerinin bakım ve onarımları için gereken kişi ve kurumlarla işbirliği yapar.

Ancak yöneticilerin bu görev ve sorumlulukları yerine getirmelerine yardımcı olacak bilgi ve becerileri onlara kazandıracak yeterli sayıda ve kalitede eğitim verilmediği görülmektedir.

2. Okul yöneticilerinin iletişim teknolojileri, donanım ve yazılım gibi teknoloji bilgi ve beceri seviyelerinde eksiklikler tespit edilmiştir.

3. Yöneticiler, eğitimde bilgisayar kullanımı, BT sınıflarının öğrenci üzerine etkileri, BT sınıflarının öğretmen üzerine etkileri ve BT sınıflarının eğitimdeki rolüne ilişkin olumlu görüşler belirtmişlerdir. Ayrıca, BT'nin eğitime entegrasyonu ile öğretimde başarının artacağına inandıkları tespit edilmiştir.
4. Okul yöneticilerinin önemli bir kısmı, öğretmenlerin okuldaki imkanlar çerçevesinde eğitimde BT kullanmaya çalıştıklarını, bilgisayar okuryazarlığı olmayan ya da yetersiz olan öğretmenleri tespit ettiklerini ve açılan eğitimler doğrultusunda yönlendirdiklerini belirtmişlerdir.
5. İlköğretim öğretmenleri arasında eğitimde BT kullananların sayısının kullanmayanlara göre çok daha az olduğu görülmüştür. Öğretmenler bununla ilgili olarak çeşitli nedenler belirtmişlerdir. Yetersiz hizmet içi eğitim, donanımsal sıkıntılar, okul idaresi tarafından yeterince destek alamama ve BT sınıfı kullanımı için yeterli boş zamanın olmaması gibi nedenler araştırmada bulunanlardan öne çıkanlardır. Bununla beraber, öğretmenlerin BT'nin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonu ile ilgili olumlu tutum ve görüş içerisinde oldukları görülmüştür.

Araştırmada ilköğretim okul yöneticilerinin bilişim teknolojilerinin eğitim amaçlı kullanılmasında olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Ayrıca araştırmada, MEB tarafından okul yöneticilerine eğitimde BT kullanımı ile ilgili verilen görev ve sorumluluklarına yerine getirmelerinde yardımcı olacak eğitimler araştırılmış, yöneticilerin bu görev ve sorumlulukları yerine getirmelerine yardımcı olacak bilgi ve becerileri onlara kazandıracak yeterli sayıda ve kalitede eğitim verilmediği görülmektedir.

4.2. Öneriler

Araştırma bulgularının 3. Maddesinde, okul yöneticilerinin eğitimde BT kullanımı, BT sınıflarının öğretmen ve öğrenci üzerinde olumlu etkisi gibi tutum ve algılara sahip oldukları tespit edilmiştir. Olumlu tutum ve algılara sahip yöneticilerin, araştırmada elde edilen bulgulara ve araştırmanın yürütülmesi sırasında yapılan gözlemlere dayalı olarak eğitim ortamlarına bilişim teknolojilerinin entegrasyonu çalışmalarında daha etkili olmalarını sağlayacak bazı öneriler yapmak mümkündür:

4.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

Araştırmanın sınırlılıkları ve örneklemi göz önünde bulundurulduğunda:

1. Okul yöneticilerinin BT entegrasyonu sürecinde görev ve sorumluluklarını daha iyi yerine getirmeleri için; BT entegrasyonu konusunda verilecek hizmet içi eğitimlerin, yöneticilerden beklenen görevleri yerine getirebilmelerine yardımcı olacak içeriklerle ve uygun sıklıkta verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
2. Okul yöneticilerinin BT entegrasyonu sürecinde teknoloji okur-yazarlık seviyelerini iyileştirmelerine destek sağlayacak iletişim teknolojileri, yazılım ve donanım gibi konularda hizmet içi eğitimlerin niteliğinin artırılmasının ve bu eğitimlere yöneticilerin katılımının teşvik edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.
3. Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde BT kullanımında karşılaştıkları problemlerin çözümü ile ilgili, okul yöneticilerine yardımcı olacak kalifiye personelin bulunduğu pedagojik, teknik ve mali destek birimlerinin oluşturulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

4.2.2. Yeni Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Bu araştırmanın evreni Ankara İli ile sınırlıdır. Türkiye evrenini temsil edecek daha kapsamlı çalışmalar farklı bulgular elde edilmesine yardımcı olacaktır.

KAYNAKÇA

AKBABA ALTUN, S. (2005). *İlköğretim Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumları ve Duygusal Zekaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Düzce İli Örneği*

AKBABA ALTUN, S. (2002). *Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumlarının İncelenmesi*. Çağdaş Eğitim. 286, 8-14.

AKPINAR, Y. (1999). *Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

ALKAN, C. (2000). *Eğitim Teknolojisi* Ankara: Aşama Matbaası.

ALKAN, C. (1998). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık

ANDERSON, R.E. (Ed), (1993), *Computers in American Schools, 1992: An Overview*. IEA Computers in Education Study, department of Sociology, University of Minnesota, Minneapolis, Minnesota.

ARTUL, O. (2003). *İlköğretim Okul Yöneticilerin Bilgi Teknolojisi Konusundaki yeterlilik Düzeyleri (İstanbul Avrupa Yakası Örneği)*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi).

ARSLANTUNALI, M. (2003). *Temel Bilgisayar Eğitimi*. İstanbul: Pusula Yayıncılık.

AYDIN, M. (1993). *Çağdaş Eğitim Denetimi*. Ankara: Pagem Yayıncılık.

AZALOV, P., TODOROVA, M., ASSENOVA, P. (1991), "On some problems of informatics education in secondary school, Teaching Mathematics and informatics,3:1-4.

BAL, H ve diğ. (1999). *Eğitim Teknolojisi Klavuzu*. Ankara: EARGED.

BAŞARAN, İ. E. (1996). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Yargıcı Matbaası

BÜLBÜL, H. İ. (1995). *Türkiye’ de Bilgisayar Destekli Eğitim*. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, Haziran (2). 55–60

CAN, T. (2007). *İlköğretim Okulları Yöneticilerinin Teknolojik Liderlik Yeterlilikleri*

ÇAĞILTAY, K ve diğ. (2001). *Öğretimde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (21). 19–28

China Education Newspaper (1993). *The educational Statistics communique for 1992* (march 15,1993).

ÇELİKTEN, M. (2002). *Okul Müdürlerinin Bilgisayar Kullanma Becerileri*. Milli Eğitim Dergisi, Yaz-Güz (155–156), 182–190.

DENİS, B. (Ed), (1993), *Control Technology in Elementary Education* (NATO ASI Series, Vol. 116) Heidelberg: Springer Verlag.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) 1996 Yılı İstatistikleri.

DIMARAS, A. (1978), *"The Movement for Reform: A Historical Perspective"*. Comparative Education Review. Vol 22, No 1, pp11-20

ERDOĞAN, İ. (1997). *Okul Yöneticileri ve Bilgisayar*. Yaşadıkça Eğitim, (51), 27–32

European Communities Commission (1993), *New information Technology in education, Spain*. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities.

GÜNEŞ, N. (1993). *Bilgisayarla Öğretim. Eğitim Bilimleri Birinci Ulusal Kongresi Bildiriler I, Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

GÜRER, M. D. (2005). *Bilgi Teknolojisi Sınıflarında Denetim*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

HELVACI, M.A. (2008). *Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumlarının İncelenmesi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, cilt:41: 1,115-133.

HOOPER, R. (1997), *National Development Program in Computer-Assisted Learning :Final Report of the director*. Council for educational Technology.

Japan Association for Promotion of Educational Technology (1993), Report No. 49 and No 50, Tokyo.

KARAGÖZ, İ.(2004). *İlköğretim Okul ve Müdürleri ve Formatör Öğretmenlerin Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanılmasına Yönelik Görüşleri*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

KRINS, D., PLOMP, Tj, SCHOLTES, E. (1992), *New Information Technology in Education: The Netherlands*. Luxemburg, Official Publications for the European Communities.

LANG, M. (2000). *Teacher Development Of Computer Use In Education In Germany*. Education and Information Technologies, (1), 39-48.

MARTIN, D.(Ed), (1991), *Spain Information Technology*. Madrid: Ministerio de education in Ciencia.

MCLEAN, M. (1990), *Britain and Single Market Europe: Prospects for common School Curriculum*. The Bedford Way Series, Institute of Education, University of London, London: Kogan Page ch, 5.

Milli Eğitim Bakanlığı, BİLGEM (Bilgisayarlı Eğitim Müdürlüğü)

Milli Eğitim Bakanlığı. 2378 Sayılı Tebliğler Dergisi, 15 Mart 1993.

MEB. (2003). *Eğitim Teknolojileri Etkinlikler 2002*. Ankara: MEB eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü.

MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı. “*Bilgi Teknolojisi Sınıfları*”, <http://projeler.meb.gov.tr/Projelerimiz/dbpro/teb/bt.html,2004>.

MEB Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı. “*Temel eğitim Projesi*” . <http://projeler.meb.gov.tr/tep.html,2004>.

MEB, (2004). *Temel Eğitim Programında Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Etki Araştırması*.

MEN (1990) *Padagogical use of satellites images*. Centre National d'etudes spatiales.

MESC (1990) *Outline of Education in Japan*. The Asian Cultural Centre for Unesco, Tokyo.

MUIR-HERZİG. R. G. (2004). *Technology and Its Impact In The Classroom*. Computers & Education, (42), 111–131.

Natioanal Center for Education Statistics (1994). *Digest of Education Statistics 1994* (NCES 94-115), Washington, D.C.: US. Government Printing Office.

ÖZDAMAR, K. (2003). *Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.

ÖZDEMİR, S, KILIÇ, E. (2006) *Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Dağılımı ve Sürekliliğinin Sağlanması ile İlgili Çalışmalarının Değerlendirilmesi*. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. Cilt 4, Sayı 2, 129-140

ÖZEK, İ. (2002). *İlköğretim Okullarındaki Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Değerlendirilmesi*. Afyon: Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü(Yüksek Lisans Tezi).

Parliamentary Office of Science and Technology (1991). *Technologies for Training: The Use of Technologies for Teaching and Learning in Primary and Secondary Schools*. Volume 1. Report Parliamentary Office of Science and Technology.

PETÜK, E. (2005) *Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Bilgisayar Destekli Rolüne İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşleri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Yöneticiliği ve Deneticiliği Bilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi).

PELGRUM, W.J., JANSSEN REINEN, I.A.M., PLOMP, Tj. (1993), *Schools, Teachers, students and computers: A cross-national perspective*. The Hague. Netherlands: (IEA) *The International Association for the Evaluation of Educational Achievement*.

PELGRUM, W.J., PLOMP, T (1991). *The use of computers in education worldwide*. Elmsford: NY. Pergamon Press.

ROMMEL, H.-G. (1987), *"Development of educational Software in Germany (Federal republic)"*. pp 125-138 in T. Plomp, K. van Deursen, J. Moonen (ed), *CAL or Europe, Computer-Assisted Learning for Europe*. Amsterdam, NewYork, Oxford: North-Holland.

TURAN, S. (2002). *Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü*. Eğitim Yönetimi, S.30, s.271-281.

WETZEL, G., HAIDER, G. (1991). *COMPED national questionnaire Austria*. Salzburg: University of Salzburg, Austrian IEA Reseach Center.

YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

YÜZGEÇ, A. (2003). *Bilgi Teknolojisi Sınıflarının Kullanımı ve Etkilerinin Değerlendirilmesi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

USLUEL, Y., MUMCU, F., DEMİRARSLAN, Y. (2007). *Öğrenme-Öğretme Sürecinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Öğretmenlerin Entegrasyon Süreci ve Engelleriyle İlgili Görüşleri*

USLUEL, Y., DEMİRARSLAN, Y. (2005). *Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme-Öğretme Sürecine Entegrasyonunu İncelemede Bir Çerçeve: Etkinlik Kuramı*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 28: 134-142

EKLER

Ek 1. Yönetici Anketi

Değerli Yöneticiler;

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okulunuzda kurulan Bilgi Teknolojisi Sınıflarının kullanımına yöneticilerin etkisini belirlemek amacıyla yürütülmektedir. Bu amaçla hazırlanan anket sorularını lütfen dikkatlice okuyarak cevaplandırınız. Belirteceğiniz görüş ve değerlendirmeleriniz sadece bu araştırma için kullanılacaktır. İlginiz ve değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

N. Ayşin TOR
Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

I. BÖLÜM

1. Okulunuzdaki göreviniz?
☐ Müdür ☐ Müdür Yardımcısı
2. Mesleki kıdeminiz?
☐ 1-5 yıl ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15 yıl ☐ 16-20 yıl ☐ 21 ve üstü
3. Cinsiyetiniz?
☐ K ☐ E
4. En son bitirdiğiniz eğitim kurumu?
☐ Öğretmen Okulu ☐ Eğitim Enstitüsü ☐ Eğitim Yüksek Okulu
☐ Eğitim Fakültesi ☐ Diğer.....
5. Kendinize ait bilgisayarınız var mı?
☐ Evet ☐ Hayır
6. Bilgi teknolojileri hakkında herhangi bir eğitim aldınız mı?
☐ Evet ☐ Hayır
7. Bilgi teknolojileri ile ilgili yayınları takip ediyor musunuz?
☐ Evet ☐ Hayır

II. BÖLÜM

Aşağıda bilgi teknolojilerine ilişkin yeterlilikler verilmiştir. Bu konuda ne derece yeterlisiniz ve bu konuların bilinmesini ve kullanılmasını ne derecede gerekli görüyorsunuz. (X) işareti koyarak belirtiniz.

ÖZELLİKLER	YETERLİ OLMA DURUMUNUZ	GEREKLİ GÖRME DÜZEYİNİZ
	(5) Tamamen (4) Oldukça (3) Kısmen (2) Az (1) Hiç	(5) Tamamen (4) Oldukça (3) Kısmen (2) Az (1) Hiç
	(5) (4) (3) (2) (1)	(5) (4) (3) (2) (1)
1. Bina içi network ağlarını ve işlevlerini bilme	() () () () ()	() () () () ()
2. Yerel bilgisayar ağlarını ve işlevlerini bilme	() () () () ()	() () () () ()
3. İnternet üzerinden E-posta almayı ve göndermeyi bilme	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
4. İnternet üzerinden dosya transferi yapabilme	() () () () ()	() () () () ()
5. İnternet siteleri arasında gezinti yapabilmeyi bilme	() () () () ()	() () () () ()
6. İnternette anlık iletişim(chat) yapabilmeyi bilme	() () () () ()	() () () () ()
7. Arama motorlarından yararlanmayı bilme	() () () () ()	() () () () ()
8. Telefon teknolojisinin farklı kullanım alanlarını(alokul vb.) bilme	() () () () ()	() () () () ()
9. Tv teknolojisinin farklı kullanım alanlarının (kapalı devre yayınları) genel kullanım biçimlerini bilme	() () () () ()	() () () () ()
10. Telekonferans hizmetlerini bilme	() () () () ()	() () () () ()
11. Projeksiyon cihazının genel kullanım biçimlerini bilme	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
12. Video kameranın kullanım biçimlerini bilme	() () () () ()	() () () () ()
13. Bilgisayar sisteminin temel parçalarını adı ve ilişki yönünden tanıma	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
14. Amaca uygun donanımı seçme	() () () () ()	() () () () ()
15. Bir bilgisayar sisteminin bakım ihtiyacını bilme.	() () () () ()	() () () () ()
16. Bilgisayar sistemlerinin işlevlerinden yararlanmak için gerekli dokümanları (kullanım kılavuzu) kullanabilme	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
17. Depolama birimlerini bilme(cd, usb bellek vb.)	() () () () ()	() () () () ()
18. Çevre birimlerinin (tarayıcı, yazıcı vb.) kullanma biçimlerini bilme	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
19. Basit kullanım arızalarını ve çözüm yollarını bilme	() () () () ()	() () () () ()
20. Eğitim-öğretim ve okul yönetimi ile ilgili yazıların kullanım alanlarını bilme	() () () () () () () () () ()	() () () () () () () () () ()
21. Yüksek kaliteli yazılımı, düşük kaliteli yazılımdan ayırt etme	() () () () ()	() () () () ()
22. Herhangi bir yazılım paketinin çalıştırılabilmesi için	() () () () ()	() () () () ()

yayınlanan dokümanlardan faydalanmayı bilme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
23. Windows programının kullanım biçimini bilme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
24. Kelime İşlemcisini kullanma(MS Word)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
25. Veri tabanı kullanma(MS Access)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
26. Elektronik tablola uygulama kullanma(MS Excel)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
27. Elektronik sunu programını kullanma(MS Powerpoint)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
28. Amaca uygun yazılımı temin etme ve seçme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
29. Bilgisayarı ölçme ve değerlendirmede kullanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
30. Rehberlik alanında kullanım biçimlerini bilme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
31. Yönetim süreçlerinde (karar verme, planlama vb.) bilgisayardan faydalanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
32. Bilgisayara dayalı yönetim destek sistemlerini(Veri işleme, yönetim bilgi sistemi vb.) yararlanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
33. MEB'in yönetim bilgi sistemlerinden (Mebis, İlsis, Persis vb.) haberdar olma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
34. İş ve dış yazışmaların yapılması ve bunların dökümantasyonunda bilgisayardan faydalanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
35. Personel işlerinde(Personel özlük ve sicil işleri) kullanma biçimlerini bilme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
36. Denetim işlerinde(kooperatif, demirbaş işleri, öğrenci, personel devamsızlık takibi vb.) kullanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
37. Yönetmelik, kanun ve tüzüklerin güncelliğinin sağlanmasında bilgisayardan faydalanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
38. Bütçeleme(muhasebe) işlerinde kullanım biçimlerini bilme	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
39. Not çizelgesi ve karne dökümünde bilgisayardan faydalanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
40. Ders dağıtım çizelgesi oluşturmada bilgisayardan faydalanma	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

NOT: Bu araştırma ile ilgili görüşlerinizi aşağıda belirtebilirsiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ek 2. Yönetici Anketi

Sayın Yönetici,

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okulunuzda kurulan Bilgi Teknolojisi Sınıflarının kullanımına yöneticilerin etkisini belirlemek amacıyla yürütülmektedir. Bu amaçla hazırlanan anket sorularını lütfen dikkatlice okuyarak cevaplandırınız. Belirteceğiniz görüş ve değerlendirmeleriniz sadece bu araştırma için kullanılacaktır. İlginiz ve değerli katkılarınız için şimdiden teşekkür ederiz, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

I. BÖLÜM KİŞİSEL BİLGİLER

1. Görev unvanınız?
☐ Müdür ☐ Müdür yardımcısı
2. Cinsiyetiniz?
☐ K ☐ E
3. Yaşınız?
☐ 25 yaş ve altı ☐ 26-35 yaş ☐ 36- 45 yaş ☐ 46 yaş ve üzeri
4. Öğrenim durumunuz?
☐ Ön lisans(2 yıllık Eğitim Enstitüsü veya Eğitim Yüksek Okulu)
☐ Lisans(4 yıllık Eğitim Fakültesi veya 4 yıllık Yüksek Okul)
☐ Yüksek Lisans
☐ Doktora
5. Branşınız?

6. Mesleki kıdeminiz?
☐ 5 yıl ve altı ☐ 6-10 yıl ☐ 11-15 yıl ☐ 16-20 yıl ☐ 21 yıl ve üstü
7. Evinizde bilgisayar var mı?
☐ Evet ☐ Hayır
8. Bilgisayarla ilgili daha önce ders veya kursa aldınız mı?
☐ Evet ☐ Hayır

II. BÖLÜM BİLGİSAYAR YETERLİLİĞİ

Aşağıda verilen programları kullanabilme derecenize göre işaretleyiniz.

	Çok İyi Biliyorum (4)	İyi Biliyorum (3)	Kısmen Biliyorum 2)	Bilmiyorum (1)
1. Bilgisayar işletim sistemi bilgisi (Windows 98, 2000, XP, Vista vb.)	()	()	()	()
2. Kelime işlemci programları	()	()	()	()
3. Veri tablolama programları (Excel vb.)	()	()	()	()
4. Veri tabanı programları (Access vb.)	()	()	()	()
5. Çizim ve sunum programları (Paint, Powerpoint vb.)	()	()	()	()
6. İnternet kullanımı	()	()	()	()
7. Programlama dilleri bilgisi (Visual Basic, Delphi vb.)	()	()	()	()

III. BÖLÜM

GÖRÜŞLER

Bu bölümdeki görüşlerinizi, verilen dereceleme ifadelerinden hangisine uyuyorsa o seçeneğin altındaki parantezin içine (X) işareti koyarak belirtiniz.

	Tamamen Katılıyorum	Çok Katılıyorum	Katılıyorum	Çok Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.Bilgisayarla çalışmak zevkli ve ilgi çekicidir					
2. Bilgisayarlar, bilgisayar öğretimi dışında da etkin bir şekilde kullanılmalıdır					
3. Bilgisayarlar bir öğretim aracı olarak kullanıldığında, diğer öğretim araçlarının kullanılmasını engellemez					
4. Bilgisayarlar öğrenciler için sınıfta ders kitabı kadar önemlidir					
5. Öğrenci, personel vb. kayıtların bilgisayarda tutulması, doğru bilgiye çabuk ulaşmayı sağlar					
6. Bilgisayarlar ister bireysel ister grupla öğretimde kullanılsın insan etkileşimi engellemez					
7. Bilgisayar teknolojisi için yapılan yatırımları gerekli buluyorum					
8.Bilgisayar çeşitli bilgi kaynaklarına ulaşmayı kolaylaştırır					
9. Bilgisayarın öğretme-öğrenme sürecinde kullanılması sırasında hatalar hemen görülüp çabuk düzeltilebilmektedir					
10. Bilgi teknolojisi sınıfları öğrencilerin derse karşı motivasyonunu artırır					
11. Bilgisayar destekli öğretim öğrencilerin araştırmacılık yeteneklerini geliştirir					
12. Bilgisayar öğrenciye bol bol tekrar ve araştırma yapma imkanı sağlar					
13. Bilgisayar destekli öğretim uygulaması, her öğrenciye kendi hızına göre öğrenme fırsatı verir					
14. Bilgisayar öğrencinin birden fazla duyusuna hitap ettiği için öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar					
15. Eğitimde bilgisayar kullanılması, öğrencileri tembelliğe itmez					
16. Bilgisayar destekli öğretim ile öğrencilere, daha çok bilgi, kısa					

zamanda, kolay ve çabuk öğretilabilir					
17. Bilgisayar destekli öğretim, öğrencilerin öğrenmeye karşı davranışlarını geliştirir					
18. Bilgisayar, öğrencinin sınıf içerisinde arkadaşları ve öğretmeniyle olan etkileşimi azaltmaz					
19. Eğitimde bilgisayar kullanılması öğrencilerin yaratıcılığını engellemez					
20. Eğitimde bilgisayar kullanılması, öğrencileri tembelliğe itmez					
21. Bilgi teknolojisi sınıflarından tam olarak faydalanabilmek için öğretmenlere iyi bir bilgisayar eğitimi verilmelidir					
22. Bilgisayar öğretmenlere yardımcı bir ders aracı olarak kullanılmalıdır					
23. Bir eğitimci olarak bilgisayar teknolojisinin bana faydalı olacağını düşünmekteyim					
24. Derste bilgisayar kullanılması, öğretmenin öğrenciye yeterince zaman ayırmasını ve ilgilenmesini sağlamaktadır.					
25. Bilgisayar öğretmene, öğrencisinin başarıları değerlendirmede kolaylık sağlar					
26. BT sınıfları öğrenme ve öğretme ortamlarını zenginleştirirler					
27. Okullarda BT sınıflarının kurulması eğitime dinamizm kazandırır					
28. BT sınıflarını yaygınlaştırmak eğitimin kalitesini artırır					
29. Bilgi teknolojisi sınıfları öğrenme sürecini hızlandırır					
30. Her okulda BT sınıfı kurmak yararlı bir eğitim hedefidir					
31. Bilgi teknolojisi sınıfları geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmektedir					
32. Bilgi teknolojisi sınıfları, eğitim sistemimizde diğer ders araç ve gereçlerinden tasarruf sağlar					
33. Bilgi teknolojisi sınıflarında bulunan ders yazılımları yeterlidir					
34. Bilgi teknolojisi sınıflarında bulunan eğitim yazılımları ile ders programlarının içeriği tutarlıdır					
35. Bilgi teknolojisi sınıflarında bulunan bilgisayarların donanımları yeterlidir					
36. Bilgi teknolojisi sınıflarındaki yazılımlar zamanı etkili kullanmayı sağlamaktadır					

Ek 3. Okul Yöneticileri Görüşme Soruları

1. Branş öğretmenlerinin Bilgi Teknolojisi sınıflarını kullanıp kullanmadıklarını takip ediyor musunuz? Eğer kullanmayanlar varsa kullanmaya teşvik edici bir şeyler yapıyor musunuz?
2. Bilgisayar okur-yazarı olmayan öğretmeniniz var mı? Varsa eğer, herhangi bir kurs ya da seminere yönlendiriyor musunuz?
3. Bilişim Teknolojisi dersi haricinde Bilgi Teknolojisi sınıflarını kullanmak isteyen diğer branşlardaki öğretmenler için yeterli zaman ayırdınız mı?(ders programı hazırlanırken Bilgi Teknolojisi sınıfının kullanımını göz önünde bulundurdunuz mu?)
4. Bilgi Teknolojisi sınıfının kullanımına ilişkin okul idaresi tarafından tutulan ve takip edilen herhangi bir rapor var mı?
5. Bilgi Teknolojisini bütün okul müfredatına entegre ederken karşılaştığınız sorunlar var mı, varsa nelerdir?
6. Bilgi Teknolojisinin daha verimli daha etkin kullanılması yönündeki önerileriniz nelerdir?

Ek 4. Öğretmen Görüşme Soruları

1. Derslerinizi işlerken teknoloji kullanıyor musunuz? Kullanmıyorsanız neden?
2. Bilgisayar okur-yazarlığı açısından yeterli misiniz? Eğer kendinizi yeterli görmüyorsanız okul yöneticileri tarafından bu konuda yönlendiriliyor musunuz?
3. Bilgi Teknolojisi sınıflarını kullanmak istediğinizde birtakım sorunlarla karşılaşılıyor musunuz? Karşılaştığınız sorunlar varsa; idare tarafından önlemleri alınıyor mu?
4. Okul idaresi tarafından bilgi teknolojileri sınıfı kullanım kuralları hazırlanmış ve size duyurulmuş mu?
5. Bilgi Teknolojisi sınıfları kullanmanız için okul yöneticileri gerekli ve yeterli desteği sunuyor mu? Eğer sunuyorsa, bu destekler nelerdir?
6. Bilgi Teknolojisi sınıfı ile ilgili yönergeler okul yöneticileri tarafından tüm branş öğretmenlerine tebliğ ediliyor mu, yönergeleri siz mi takip ediyorsunuz?
7. Bilgi Teknolojisi sınıflarını kullanabileceğiniz saatler daha önceden idare tarafından size duyuruluyor mu? Ya da elinizde bununla ilgili bir program var mı?

Ek 5. Araştırma İzni

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : Strateji Geliştirme
SAYI : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/1253
KONU : Araştırma İzni (N.Ayşin TOR)

27.12.2007

VALİLİK MAKAMINA
ANKARA

İLGİ : a) M.E.B. Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik
İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 11.12.2007 tarih ve 7748 sayılı yazısı.

Gazi Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi N.Ayşin TOR'un "**İlköğretimde Okul Yöneticilerinin Bilişim Teknolojileri Kullanımına Etkisi**" konulu tez çalışması ilgi (a) yönerge doğrultusunda Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup, (15 Sayfadan oluşan) çalışmanın ekli listede belirlenen okullarda gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Murat Bey BALTA
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
27.12.2007
Mehmet Ali DÖĞRÜLU
Vali Yardımcısı

- EK: 1-Yöneticiler İçin Anket Formu(3 Sayfa, 2 Bölüm, 40 Soru)
2-Yöneticiler İçin Anket Formu(4 Sayfa, 3 Bölüm, 40 Soru)
3-Yöneticiler İçin Anket Formu(6 Sayfa, 2 Bölüm, 19 Soru)
4-Okul Yöneticileri Görüşme Soruları(6 Soru)
5-Öğretmen Görüşme Soruları (7 Soru)

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : Strateji Geliştirme
SAYI : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/447
KONU : Araştırma İzni (N.Ayşin TOR)

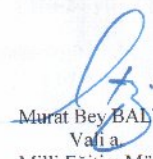
01.12.2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İLGİ : a) 11.12.2007 tarih ve 7748 sayılı yazınız
b) 27.12.2007 tarih ve 312/1259 sayılı Valilik Oluru.

Üniversiteniz, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi N.Ayşin TOR'un, ilgi (a) yazınız ekinde alınan tez çalışması ilgi (b) Valilik Oluru ile uygun görülmüş olup, konu hakkında araştırmanın yapılacağı Müdürlüğümüz İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerine bilgi verilmiştir.

Mühürlü anket örneği'nin (15 Sayfadan oluşan) uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD/disket) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Murat Bey BALTA
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

EKLER :

EK-1 : Anket Formu (15 Sayfa)
EK-2 : Valilik Oluru (1 Adet)

Ek 6. 27.06.2001 Tarih ve 53 Sayılı Genelge

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

SAYI
27/06/2001

:B.08.0.ETG.0.21.04.00.00-000.2/5985

KONU :Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı

GENELGE
2001/53

Son yıllarda bilim ve teknolojiye meydana gelen hızlı değişim ve gelişmeler iletişim ve bilgi teknolojilerini de önemli ölçüde etkilemekte, hızla yayılmakta olan yenilikler yaşamın tüm boyutlarında hissedilmektedir. Bu değişim ve gelişme bilginin üretilmesini, yayılmasını, paylaşılmasını ve kullanılmasını hızlandırmış, bilgi, eğitimde olduğu kadar, toplum yaşamında, kamu hizmetlerinde ve ekonomide de en temel unsur haline gelmiştir.Bugün bilginin sadece elde edilmesinin pek anlamlı olduğunu söylemek olası değildir.Bilgi üretimine katkı sağlamak, değişim ve gelişmeleri en kısa sürede elde etmek ve bunu kullanmak çağdaş toplumların en büyük hedefidir.

Önümüzdeki dönemlerde; bilgi kaynaklarına sahip olan, bilgiyi üreten, bilgiyi yöneten ve bilgiden yararlanan toplumların daha mutlu ve daha güçlü olacakları, bunu yapamayanların ise tarihin karanlıklarında kaybolacakları hiçbir zaman unutulmamalıdır.

Büyük Atatürk"ün de işaret ettiği "Çağdaş Uygarlık Düzeyine Erişmek" hedefi doğrultusunda gerek kalkınma planlarımızda gerekse hükümet programları ve icra planlarımızda gelişmelerin yakından izlenmesi ve ülkemize taşınması için önlemler alınması açık bir biçimde yer almaktadır. Bu nedenle, değişim ve gelişmeleri bir fırsat olarak değerlendirerek ülkemizi çağdaş bilgi toplumları arasına katmak hatta, bunların önüne geçme kararlılığı ile bir çok çalışma başlatılmış, projeler uygulamaya konulmuştur.

Bilgisayar Destekli Eğitim Projesi, Endüstriyel Okullar Projesi, Yaygın Mesleki Eğitim Projesi, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Çağı yakalama 2001 Projesi gibi iç ve dış kaynaklı projelerimiz ile çeşitli hibe projeleri büyük ölçüde eğitim ve bilgi teknolojileri odaklı olmuştur.

Bu çerçevede; tüm bu projelere ilaveten ve hepsinden daha büyük ölçekli ve kapsamlı olmak üzere Temel Eğitim Programı 1998 yılında uygulamaya konulmuş olup, çalışmalar halen sürdürülmektedir.

Temel Eğitim Programı Türkiye’de zorunlu eğitimin yalnızca 5 yıldan 8 yıla çıkarılması değil, aynı zamanda eğitimin kalitesinin de yükseltilmesi gibi bir çok temel esasların hedeflendiği bir programdır. Programın belirlenen temel hedef ve esaslarının en önemlileri arasında “Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretimde okullaşma oranını % 100’e çıkarmak.” “Öğretmen ve öğrencilerin bilgisayar okur -yazarı olmasını sağlamak, 200.000 eğitim personelinin bilgisayar okur-yazarlığı ve bilgisayar destekli eğitim konularında eğitmek.” Ve “Okulu çevrenin Kültür ve Eğitim Merkezi haline getirmek.” Yer almaktadır.

Temel Eğitim programı birinci fazı kapsamında 2.802 ilköğretim okuluna bilgisayar, yazıcı, televizyon, tepegöz ve bilgisayar yazılımlarının yer aldığı, internet erişimi bulunan Bilgi Teknolojisi (BT) sınıfları oluşturulmuş ve bu sınıflara video, video kasetleri ve tepegöz saydamı sağlamak üzere, satın alma işlemleri tamamlanmıştır. Programın daha sonraki aşamalarında İlköğretim okullarının tamamına çağdaş eğitim ve bilgi teknolojilerinin kazandırılması hedeflenmektedir.

Ancak, büyük güçlüklerle satın alınan ve kullanıma sunulan bu araçların, teknolojinin değişim hızı dikkate alındığında kullanım ömürlerinin ne denli kısa ve maliyetinin ne ölçüde yüksek olduğu görülecektir. Bunların ekonomik hale getirilmesinin tek yolu ise en yoğun biçimde kullanılmalarının sağlanmasıdır. Bu nedenle, okullarımızda bulunan bu tür araçların etkin ve verimli kullanılmaları ayrıca, bu araçlardan daha geniş kitlelerinin yararlandırılması, hem öğrenci ve okul başarısına katkıları hem de fayda-maliyet dengesinin tesisi bakımından son derece önem arz etmektedir.

Bu gerçeklerden hareketle, her tür ve derecedeki okul ve kurumlarımızda bulunan bilgi teknolojisi araçlarının en etkin ve yoğun kullanılmasında başta Bakanlığımızın merkez teşkilatı yöneticileri olmak üzere; İl, İlçe, kurum ve okul yöneticiler ile öğretmenlerimize önemli görevler düşmektedir.

Bu nedenle:

1. İlgili Genel Müdürler ile İl Milli Eğitim Müdürleri okul ve kurumlardaki Bilgi Teknolojisi Sınıfları ile eğitim teknolojisi araçlarının amaçlarına uygun ve çevre halkına açık olarak kullanılıp kullanılmadıklarını izleyerek denetleyecek ve bu araçların yoğun ve etkin kullanılması için her türlü tedbiri alacaklardır.

2. Bilgi Teknolojisi Sınıfı bulunan her okulda en az bir formatör öğretmenin bulunması esastır. Bilgisayar formatör öğretmenleri değişimin öncüleridir. Sürekli ve dinamik bir eğitim anlayışı ile teknolojiye gelişmeleri izleyen, bu gelişmeleri okullarındaki öğretmen ve öğrencilere yansıtan bilgisayar formatör öğretmenleri; Bilgi Teknolojisi Sınıflarının koordinasyonunda hizmette tutulmasında ve kullanılmasında eğitim öğretim saatleri dışında bu sınıfların serbest kullanıma

açılması için gerekli planlamanın yapılmasında, okullarındaki yönetici ve öğretmenlerin eğitilmesinde, okul yönetimi ile birlikte çalışarak rehberlik görevi yapacaklardır. Bu öğretmenlerin görev, yetki ve sorumluluk alanları bilgisayar öğretmenlerinin görev yetki ve sorumluluk alanlarıyla karıştırılmamalı, bilgisayar öğretmenlerine verilmesi gereken görevler bu öğretmenlere verilmemelidir.

3. Bilindiği üzere; formatör öğretmenler arasından seçilen eğitici formatör öğretmenler, okul formatör öğretmenleri ile paylaşımları amacıyla, bilgi ve eğitim teknolojileri konusunda Bakanlığımız tarafından düzenli bir biçimde ve her fırsatta eğitime alınmaktadırlar. Eğitici formatör öğretmenlerden; İl bazında formatörlük kursları düzenlenmesi, Bilgi Teknolojisi Sınıflarının izlenmesine yönelik planların hazırlanması ve bunlara ilişkin değerlendirme raporlarının düzenlenerek ilgili birimlere duyurulması, eğitim yazılımlarının kullanımlarının sağlanması gibi konularda bir rehber olarak yararlanılacaktır.

4. Çeşitli nedenlerle , formatör öğretmeni bulunmayan okullardaki boşluğun giderilmesi için mahalli hizmetiçi eğitim kapsamında bilgisayar formatör öğretmenlik kursları düzenlenerek yetenekli, nitelikli ve istekli öğretmenlerin formatörlük eğitimi almaları sağlanacaktır.

5. Bünyesinde Bilgi Teknolojisi Sınıfları bulunan okul müdürlükleri, bu sınıflar ile eğitim teknolojisi araçlarının amacına uygun, etkin, verimli, yaygın ve yoğun bir şekilde kullanılabilmesini; bilgi teknolojisi araçlarının sürekli işletimde kalmasını ve konuyla ilgili öğretmen eğitimlerinin okul bazında planlanmasını sağlamak üzere gerekli her türlü tedbiri alacaklardır.

6. Bakanlık ve İlköğretim Müfettişleri, Bilgi Teknolojisi sınıfları ile eğitim teknolojisi araçlarının amaçlarına uygun kullanılıp, kullanılmadıklarını izleyip denetleyecekler, gözlemlenen aksaklıkları rapor ederek, ilgili birimleri bilgilendireceklerdir.

7. Temel Eğitim Programı kapsamında bulunan okullardaki yönetim amaçlı bilgisayarlardan, okulun yönetim işlerinin yürütülmesinde; öğretmen bilgisayarlarından, öğretmenlerin ders hazırlıklarında, internet erişimlerinde ve öğrenci işlerinde; öğrenci bilgisayarlarından ise eğitim öğretim amaçlı yararlanılacaktır. Söz konusu bilgisayarların amaçları dışında kullanılması önlenemez, bu araçların ilgililer tarafından kullanılmaları özendirilecektir.

8. Temel Eğitim Programı kapsamındaki okullarda bulunan donanımların satın alındığı firmalarla üç yıl süreli garanti anlaşmaları yapılmıştır. Garanti sözleşmeleri gereğince sistemlerin kurularak işleme alınması ve meydana gelebilecek olası arızalarda (Bariz kullanıcı hataları dışında) ilgili firmalar tarafından yerine getirilecek bakım, onarım, ulaşım ve parça değişim gibi hizmetler karşılığında bu firmalara herhangi bir ücret ödenmeyecektir. Bu konuyla ilgili Bakanlığımız ve firmalar arasında imzalanan sözleşmeler dikkatle incelenerek karşılıklı görev ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi izlenecektir. Cihazların arızalanması durumunda, öncelikle ücretsiz telefon hatları aracılığıyla ilgili servis merkezleri ile bağlantı

kurularak, bu cihazların bir an önce hizmete alınması sağlanacaktır. Bu yolla sonuç elde edilememesi durumunda, ilgil firma bölge ofisi bilgilendirilecek, buna rağmen gerekli hizmet alınamaz ise, Bakanlığımıza yazılı bilgi verilecektir. Yetkili olmayan kişilerin, garanti süresi dolmayan cihazlara müdahale etmesine izin verilmeyecektir.

9. Eğitim öğretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere, değişik zamanlarda okullarımıza eğitim öğretim materyalleri gönderilmektedir. Söz konusu materyallerden çevrede bulunan diğer okulların da yararlandırılması sağlanacak ve öğretmenlerin dersleri ile ilgili eğitim materyali (Eğitim yazılımı, tepegöz saydamı, sunu, vb.) üretmesi özendirilecektir.

10. Telif hakları yasası gereğince, okullarda işletimde bulunan bilgisayarlar üzerinde kullanılan her türlü yazılımın, lisans hakkı satın alınmış orijinal yazılımlar olması gerekliliği vardır. Okullarda lisans hakkı olmayan her türlü korsan ve kopya yazılımın kullandırılmasından okulların yönetimleri sorumludur. Temel Eğitim Programı kapsamında firmalar tarafından okullara teslim edilen yazılımların teslim alınması aşamasında yazılımlara ait lisans belgeleri istenerek saklanacak bunlara ilişkin CD'lerin ve kullanıcı kitapçıklarının orijinal olmasına dikkat edilecektir.

11. Temel Eğitim Programı kapsamında alınan bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının yanı sıra tepegöz, televizyon, video gösterici araçları ve internet bağlantılarının da eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi için etkin bir biçimde kullanılması sağlanacaktır.

12. Bakanlığımız merkez teşkilatı ile İl Milli Eğitim Müdürlükleri arasındaki iletişimi hızlandırmak amacıyla oluşturulan İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri Bütünleşik Yönetim Bilgi sistemi (İLSİS) hizmete alınmıştır. Her türlü yazışma ve iletişimde İLSİS'ten yararlanılmasına çalışılacaktır. Elektronik posta kullanma alışkanlıklarının öğretmen ve öğrencilere kazandırılması, okul web sitelerinin kurulması ve geliştirilmesi özendirilerek desteklenecektir.

13. Yukarıda belirtilen ve Temel Eğitim Programı hedefleri arasında yer alan (Okulun, çevrenin Kültür ve Eğitim Merkezi haline getirilmesi hedefinde de işaret edildiği üzere; Bilgi Teknolojisi Sınıfları ve burada bulunan araçlardan çevre okullarda öğrenim gören örgün, yaygın ve açıköğretim öğrencileri ile her kesimden vatandaşın yararlandırılması için İl, İlçe, okul ve kurum yöneticileri her türlü önlemi alacaklardır.

Bilgilerinizi ve belirtilen konularla ilgili olası eksikliklerin yaz ayları içinde telafi edilerek yeni eğitim öğretim yılına noksansız olarak girilmesi ve sözkonusu uygulamanın kararlılıkla sürdürülmesi için gereğini önemle rica ederim.

Bener CORDAN

Bakan A.

Müsteşar

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

BAKANLIĞIMIZCA BİLGİSAYAR LABORATUARI KURULAN OKULLARDA GÖREV YAPAN MÜDÜR, MÜDÜR YARDIMCILARI, FORMATÖR ÖĞRETMENLER, BİLGİSAYAR ÖĞRETMENLERİ VE BRANŞ ÖĞRETMENLERİNİN BİLGİSAYAR LABORATUARINA İLİŞKİN GÖREV TALİMATI

OKUL MÜDÜRÜNÜN YAPACAĞI İŞLER:

Bilgisayar laboratuvarlarının kullanımına ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nca gönderilen talimatların yerine getirilmesini sağlar.

Bilgisayar laboratuvarlarının amacına uygun ve sağlıklı bir şekilde kullanılması için gerekli önlemleri alır ya da aldırır.

Bilgisayar eğitimi bilgisayar destekli eğitimin amacına uygun olarak gerçekleştirilmesi için gerekli zümre kararlarının alınmasını ve sağlıklı bir şekilde uygulanmasını sağlar ve takibini yapar.

Bilgisayar formatör öğretmenlerinin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin yazılım ve donanım konusunda kendisine getireceği sorunların çözümüne yardımcı olur.

Bilgisayar laboratuvarlarının kullanım planını hazırlattırır ve onaylar.

Okulda birden fazla formatör öğretmen ve/veya bilgisayar öğretmeni varsa aralarında görev dağılımı yapar.

Bilgisayar laboratuvarlarının mesai saatleri içinde ve dışında açık tutulması için gerekli planlamayı yapar.

Formatör öğretmenin ve/veya bilgisayar öğretmenlerinin görevlerini gereken şekilde yerine getirebilmesi için bilgisayar dersleri ve laboratuvarları dışında görevlendirilmemesine özen gösterir.

Bilgisayar uygulamaları ile ilgili yarışmalar düzenler, öğrencilerin çalışmalarının sergilenmesini sağlar.

Okulun kayıtlı öğrencilerine ve okul dışından bilgisayar öğrenmek isteyenlere bilgisayar kullanım kursu açılmasını sağlar. (15 Mart 1993 tarih ve 2378 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan "Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Örgün ve Yaygın Eğitim Kurumlarında Bilgisayar Laboratuvarının Düzenlenmesi ve İşletilmesi ile Bilgisayar Laboratuvar Şefleri, Bilgisayar ve Bilgisayar Formatör Öğretmenlerinin Görevleri Hakkında Yönerge Madde-6)

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gönderilen bilgi formlarının doldurulup tekrar Bakanlığa iletilmesini sağlar.

Okuldaki öğretmenlerin bilgisayarla ilgili kurslara ve hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılmalarını sağlar, Ayrıca okulunda öğretmenlerin bilgisayar okur - yazan olabilmesi için hizmetiçi eğitim kursları açılmasını sağlar.

Öğretmenlerin yazılım ve donanım konusunda karşılaştıkları sorunların çözümünde ilgili kişi veya kurumlarla işbirliği yapar.

BİLGİSAYAR LABORATUARINDAN SORUMLU MÜDÜR YARDIMCISI:

Formatör öğretmenler ve/veya bilgisayar öğretmenleriyle birlikte hazırlanan ders

planlarını inceleyerek, bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim derslerini,

konularını, tarihlerini sınıflarını ve öğretmenlerini tespit eder. Belirlenen konu ve

tarihleri dikkate alarak bilgisayar laboratuvarı kullanım planını hazırlar.

Bilgisayar laboratuvarı kullanım planı hazırlanırken, bilgisayar eğitimi, bilgisayar destekli eğitim ve serbest kullanıma zaman ayrılmasına özen gösterir.

Bilgisayar laboratuvarının kullanımı için hazırlanacak bu planın öğrenci mevcudu, derslik sayısı, ders saatleri bakımından aylık ya da haftalık olarak değişikliğe uğrayabileceği düşünülerek esnek olmasına dikkat edilmelidir.

Hazırlanan bilgisayar laboratuvarı kullanım planının bir örneğinin bilgisayar laboratuvarına asılmasına ve yapılan değişikliklerin en kısa sürede duyurulmasını sağlar.

Bilgisayar laboratuvarlarının her zaman temiz ve düzenli bir şekilde kullanılmasını sağlar.

Bilgisayar laboratuvarlarındaki donanım ve çevre birimlerinin bakım ve onarımları için gereken kişi ve kurumlarla işbirliği yapar.

DERS ÖĞRETMENLERİ:

Okuldaki bütün öğretmenler derslerini bilgisayar yardımı ile işlemek üzere öğrencileri, bilgisayar laboratuvarı kullanım planı doğrultusunda bilgisayar laboratuvarına götürür.

Öğrencilerin, bilgisayar laboratuvarlarının kullanım kurallarına uymalarını sağlar.

Laboratuvarın düzenli ve temiz bırakılmasını sağlar.

Bilgisayar laboratuvarındaki problemleri formatör öğretmene bildirir.

BİLGİSAYAR FORMATÖR ÖĞRETMENİ - BİLGİSAYAR ÖĞRETMENİ:

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 15.03.1993 tarih ve 2378 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Örgün ve Yaygın Eğitim Kurumlarında Bilgisayar Laboratuvarlarının Düzenlenmesi ve İşletilmesi ile Bilgisayar Laboratuvar Şefleri,

Bilgisayar ve Bilgisayar Formatör Öğretmenlerinin Görevleri Hakkında Yönerge"sinde belirtilen görevleri yerine getirir.

Birden fazla formatör öğretmen ve/veya bilgisayar öğretmeni olan okullarda, okul müdürünün yapacağı görev dağılımına göre, görevlerini yerine getirir.

Müdür yardımcısı ile birlikte, bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim yapılacak derslerin yıllık planlarını dikkate alarak bilgisayar laboratuvarının kullanım planını hazırlar.

Bilgisayar laboratuvarının kullanım planını ve kullanım kılavuzunu bilgisayar laboratuvarında ve öğretmenler odasında herkesin görebileceği bir yere asar.

Bilgisayar okur-yazarlığı ve kullanımı konusunda öğretmen eğitimi ile ilgili kurslar düzenler. Bu konuda İl Milli Eğitim Hizmetiçi Eğitim Şubesi ile koordineli çalışır.

Kurslarda tüm öğretmenlere bilgisayar kullanma becerisi ve bilgisayar destekli eğitim konusunda bilgi vermek üzere kurs programları hazırlar.

Kurslar yıl içinde, iki defadan az olmamak üzere ve en az 2'ser haftalık sürelerle iki modül halinde organize edilir.

Bu

modüller:

Bilgisayar Kullanımı (Windows ve Office programları)

Bilgisayar

Destekli Eğitim (Ağ yazılımları, laboratuvar kullanımı, eğitim yazılımları vb.) şeklinde düzenlenmelidir.(Ek-1 Örnek Kurs Program)

Öğrencilerin araştırma, ödev ve projelerini bilgisayarda hazırlamaları için gerekli desteği sağlar.

Bilgisayar laboratuvarı kullanım planına göre, öğretimi yapacak sistem yazılımlarının sabit diske yüklenmelerini ve çalışır durumda olmalarını sağlar.

Orijinal disketlerin, yazılım ve dokümanların laboratuvarında bulunan dolap içerisinde korunmasını sağlar. Disket, yazılım ve dokümanların kopyalanmamalarını, dağıtılmamalarını veya saklanmalarını sağlar.

Bilgisayar laboratuvarında bulunan her türlü yazılım ve bunlara ait dokümanları demirbaş defterine kaydeder (Bak. Adı Geçen Yönerge Madde No:18).Bu yazılım ve dokümanların bir listesini çıkararak, dolabın uygun bir yerine asar, ve bir kopyasını da kendi dosyasında saklar.

Bilgisayar laboratuvarının temizliği, tertip ve düzeni ile ilgili olarak ders öğretmenlerine gereken açıklamaları yapar ve dersliğin her zaman temiz ve düzenli bir şekilde bulunmasını sağlar.

Ders işlenirken ortaya çıkabilecek kullanım problemlerini çözerek öğretmenlere yardımcı olur.

Bilgisayar laboratuvarının kullanımı sırasında ortaya çıkan ve kendisinin çözüm getiremediği sorunları okul müdürüne bildirir. Bakım garantisi bitmeyen cihazların arızası halinde örnek formu doldurup ilgili firmaya bildirerek firmanın periyodik olarak yapması gereken bakım-onarım işlerini takip eder.

Bilgisayar laboratuvarındaki donanım ve yazılımla ilgili olarak bilgisayar ve çevre birimleri sicil kartları, bilgisayar ve çevre birimleri arıza bildirim fişlerini doldurur ve bunların takibini yapar (Bak. Adı Geçen Yönerge Madde No:20). (Ek-2 Bilgisayar ve Çevre Birimleri Örnek Arıza, Bakım ve Onarım Fişi)

Bilgisayar laboratuvarının ders dışında ödev, proje ve serbest çalışma amacıyla kullanan öğrenci ve öğretmenlerin çalışma saatlerini ve çalışma konularını kaydetmek üzere bir takip föyü form dosyası oluşturur.

Bilgisayar laboratuvarına, öğrencilerin faaliyetleri, bilgisayar dünyasındaki faaliyetler vb. konuları içeren yazı ve çalışmaların sergilenmesi için bir pano asılmasını sağlar (Bak. Adı Geçen Yönerge Madde No:5).

Öğrencileri bilgisayarla ilgili çalışmalara özendirmek, bu alandaki bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla yarışmalar düzenlenmesine yardımcı olur (Bak. Adı Geçen Yönerge Madde No:8). (Ek-3 Öğrenci yarışmalarının düzenlenmesi)

Bilgisayar laboratuvarındaki uygulamalar ile ilgili öğretmen görüş ve isteklerini idareye bildirir.

Bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli eğitim alanında, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin öğretmenler tarafından takip edilmesini, bunlardan uygun olanlarının öğrencilere aktarılmasını sağlar.

Bilgisayar kitaplığı kurup zenginleştirir (Bak. Adı Geçen Yönerge Madde No:27).

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen "Okullarda Bilgisayar Laboratuvarlarının İşletilmesi" başlıklı açıklamanın bilgisayar laboratuvarından yararlananlar tarafından okunmasını ve belirtilen konulara dikkat edilmesini sağlar. (EK-4 Okullarda Bilgisayar Laboratuvarlarının İşletilmesi)

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (EGİTEK) tarafından gönderilen formların ve anketlerin belirtilen yönergeler doğrultusunda doldurulmasında ve uygulanmasında diğer öğretmenlere yardımcı olur. Yapılan çalışmaları aylık olarak rapor halinde Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilmek üzere okul müdürüne sunar.

NOT:

Eğitim yazılımları okullara teslim edildikten sonra planlamada değişiklikler yapılabilir. Yazılımlar okullara gelinceye kadar bilgisayar okur - yazarlığı yapılacaktır.

ÖĞRENCİ YARIŞMALARININ DÜZENLENMESİ

Öğrenci yarışmalarının düzenlenmesinin amacı; öğrencileri bilgisayarla ilgili çalışmalara özendirmek, bu alandaki bilgi ve becerilerini arttırmaktır. Bu konudaki çalışmalar formatör öğretmen ve/veya bilgisayar öğretmeni tarafından organize edilmelidir. Aşağıda örnek olarak belirlenen konularda ya da belirlenecek diğer konularda (Okulun bulunduğu bölgeye, okulun türüne, öğrencilerin yaşlarına göre uygun konularda) yarışmalar düzenlenebilir.

Resim(Paint kullanarak)

Afiş (Paint, Word kullanarak)

Animasyon ve sunum (Power Point kullanarak)

Beste

Birden fazla özelliği birarada kullanarak proje hazırlama (yazı (Word), grafik(Excel), resim (Paint), ses vb.)

Matematik, Türkçe, Yabancı Dil, Tarih, Coğrafya, Kimya, vb. konularda kullanılabilecek ders materyali hazırlama (Örn; periyodik cetvel, deney programı, açı hesaplama...vb)

Program yazma (herhangi bir programlama dili kullanarak)

Bu yarışmalar belirli aralıklarla (her dönemde en az bir kez) olmak üzere lise ve dengi okullar eğitici çalışmalar yönetmeliğine göre düzenlenir.

Yarışma önerileri formatör öğretmen ya da ilgili müdür yardımcısı tarafından, öğretmenler kurulunda veya zümre öğretmenler kurulunda dile getirilir. Yarışma konularının ve kurallarının tespiti formatör öğretmen ve branş öğretmenlerinin işbirliği ile hazırlanır. Düzenlenecek yarışmalar bilgisayarda hazırlanacak afişler yardımı ile öğrencilere duyurulur ve konunun özelliğine göre yarışma projesi teslimi için yeterli süre tanınır.

Yarışmanın konusuna göre öğretmenlerden oluşan komisyon, değerlendirme kriterlerini belirlerler ve bir Yarışma Değerlendirme Formu oluştururlar.

Yarışmaya katılan

her öğrenci için bu form doldurulur. Yarışmada derece alan eserler okulun panosunda,

öğrenci isim ve sınıfları belirtilerek sergilenir.

OKULLARDA BİLGİSAYAR LABORATUARLARININ İŞLETİLMESİ

Çağımızın gelişmelerine uyum sağlamak, teknolojiye hızlı değişimleri takip edebilmek ve bunlardan yararlanabilmek için bireylerin bilgisayar kullanıcısı olmaları bir zorunluluk haline gelmiştir. Kişisel bilgisayarların yaygınlaşması ile birlikte bilgiye ulaşım kolaylaşmıştır.

Tüm dünya, eğitim teknolojileri aracılığı ile büyük bir reforma hazırlanmıştır. Bilgi toplumunda eğitilmiş kişilerle eğitimsiz kişilerin sahip olduğu nitelikler arasındaki uçurum giderek derinleşmektedir. Bilgisayar laboratuvar ortamında verilen eğitim, öğrencilerin ve okul personelinin bilgiye daha eğlenceli ve daha hızlı biçimde ulaşmalarını sağlamaktadır. Böyle bir ortamda alınan eğitim ve bilgilerin daha kalıcı ve sürekli olması, mevcut bilgisayar laboratuvarlarının amacına ve hedeflerine uygun bir şekilde kullanılmasına bağlıdır.

1. Diğer eğitim araç ve gereçlerinden farklı olarak laboratuvar ortamında bilgisayarın kullanımının öğretilmesi, öğrencileri yaşama hazırlama açısından önemlidir. Okulun görevi öğrencileri yaşama hazırlamaktır. Bilgisayar yaşamın her evresinde yaşama girdiyse öğretmen ve öğrencilerin buna hazır olmaları gerekir.

2. Bilgisayar laboratuvarlarının öğretme ve öğrenme etkinliklerinde kullanılması, bilgisayarın bir araç olarak ele alınmasını gerektirir. Bilgisayar kişilere kazanmadığı davranışların kazandırılmasını ve eldeki eğitim programlarının zenginleştirilmesini sağlar. Ayrıca öğretimi bir ölçüde bireyselleştirerek grupla öğretimin zorluklarını ve olumsuzluklarını ortadan kaldırır.

3. Bilgisayar laboratuvarı, öğretmenin eğitim öğretimdeki rolünü de etkilemektedir. Bilgisayar öğretmenin sıradan işlerini azaltarak, onun öğretime ve öğrenciye daha çok zaman ayırmasını sağlar. Bu durumda öğretmenin bilgisayarı ve programları kullanma becerisini elde etmesi gerekmektedir. Böylece öğretmen var olan bilgi ve becerilerine ek olarak yeni bilgi ve becerileri bilgisayar laboratuvarı ortamında elde edecektir.

Bir bilgisayar laboratuvarı;

- Tüm okul personelinin bilgisayar okur-yazarı olmasını,
- Çevre okullardan gelen bilgisayar eğitimine yönelik gereksinimlerin karşılanmasını,
- Hizmet içi eğitimlerin okulda yapılmasını,
- Eğitim ve öğretimde kaliteyi yakalamayı kolaylaştıracaktır.

Bilgisayar sisteminizin olabildiğince uzun süre sorunsuz çalışabilmesi için bilgisayarların bulunduğu ortamın bazı koşullara uygun olması gerekir. Eğer bu koşullara uyulursa bilgisayar ve çevre birimleri arızalanmadan, daha uzun süre kullanılacaktır.

Bilgisayar bulunan ortamda toz olmaması, sigara içilmemesi, sıcaklık değişimini az olması, manyetik alan yaratıcı aletlerin gereksiz yere bilgisayar ortamında bulundurulmaması gerekir.

KORUYUCU BAKIM

SİĞARA DUMANI VE TOZ:

Kullanılmayan bilgisayarların kasasının üzeri bir toz tabakası ile kaplanır. Kullanılmadığı için bilgisayarın havalandırma deliklerinden içeriye fazla miktarda toz girmez. Ancak kullanılan bir bilgisayar kasasının içine zamanla toz birikir.

Bunun nedeni; bilgisayar kasası içinde bulunan güç kaynağı birimindeki soğutma fanının bilgisayarın içindeki sıcak havayı soğutmak için çekmesidir. Bu durumda kasa üzerinde bulunan deliklerden giren hava, toz ve duman kasanın içinde dolar. Disket sürücüler de kapalı birer ünite olmadıkları için toz ve nemden etkilenirler. Toz ve nem okuma-yazma kafasının üzerinde birikerek zamanla bu birimin arızalanmasına sebep olur.

NEM:

Nem bilgisayarın içinde hava ile dolmuş olan toz ile bileşenlerin üzerine yapışarak bir çeşit yalıtım maddesi oluşturur. Oluşan yalıtım maddesi de aşırı ısınmaya yol açarak yarı iletken bileşenlerin ömrünün kısılmasına zaman zaman da yanmalara yol açabilir.

SIVILAR:

Bilgisayarın yanına koyulan yiyecek ve içecekler bilgisayar, klavye, fare üzerine döküldüklerinde bilgisayarın arızalanmasına yol açarlar. Bu tür bir kaza meydana geldiğinde asla saç kurutma makinası kullanmayınız. Saç kurutma makinası; donanımı kurutmakla beraber, aşırı ısınma sonucu bileşenlerin zarar görmesine neden olacaktır. Bu durumda yapılacak en iyi işlem, bilgisayarın bileşenlerini ayırmak ve tüy bırakmayan bir bezle hafifçe kurularak bir iki gün kurumasını beklemektir.

YOĞUNLAŞMA:

Soğukta kalmış olan bir bilgisayar sıcak bir yere getirilecek olursa, bileşenler üzerinde yoğunlaşan nemin buharlaşmasını beklemek gerek (en azından yarım saat) Bu süre içinde bilgisayarın diğer parçaları da oda sıcaklığına gelecektir.

PASLANMA:

Nem bilgisayarın içindeki metal yüzeyleri paslandırır. Paslanma nedeniyle oluşan hata belirtilerini anlamak zordur. Bu belirtiler zamanla ortaya çıkar. Kablo bağlantıları metal olduğu için arada bir kontrol etmek gerekir.

MANYETİK GİRİŞİM:

Bilgisayar ve çevre birimleri diğer elektronik cihazlar tarafından üretilen güçlü manyetik alanlara karşı çok duyarlıdır. Tam yalıtılmamış güç kaynakları manyetik alanlar üretirler. Manyetik alan ekran görüntüsünün bulanıklaşmasına ve veri taşıyıcılarda saklanan verilerin bozulmasına neden olur. Bu nedenle verilerin saklandığı disketler, kasetler ve kartuşlar, güç kaynağı, monitör gibi manyetik alan kaynakları yakınına kısa süreli de olsa konulmamalıdır. Bakım amacı ile kullanılan ucu mıknatıslı tornavidalar ve ses kartlarına bağlanan kuvvetlendirici hoparlörler de bu tür materyallerde veri kaybına neden olacaklarından veri depolarca birimlerinden uzakta tutulmalıdır.

KORUYUCU İÇ TEMİZLİK:

Bilgisayarın iç bileşenlerinin temizliği yumuşak bir fırça ile yapılır (bez kullanılmaz) Ulaşılması güç olan bölgelerin temizliği için basınçlı hava spreyi ve üfleme borusu kullanılır. Güç kaynağı ünitesindeki fan pervanesi ve kapağı bir fırça ve basınçlı hava ile temizlenebilir.

DİSKET SÜRÜCÜ BAKIMI:

Disket sürücüyü sistemden ayırarak veya ayırmadan temizliğini yapmak mümkündür. öncelikle sürücü içinde biriken tozu atmak için basınçlı hava püskürtülebilir. Eğer sürücü sistemden çıkarılmamışsa okuma-yazma kafaları alkole batırılmış bir bezle silinebilir. Okuma-yazma kafalarını tozdan korumak için disketlerin de tozdan korunması gerekir. Bu nedenle disketler daima kapalı kutular içinde tutulmalıdır.

KLAVYE VE MOUSE (FARE) BAKIMI:

Klavyeyi temizlemenin yollarından birisi ters çevirip sallamaktır. Diğer bir yöntem ise basınçlı hava üflemdir. Tuşların ve muhafazanın temizliği için nemli bir bez ve herhangi bir sıvı deterjan kullanılabileceği gibi basınçlı köpüklü temizleyicilerden faydalanmak en iyi yöntemdir. Klavyeyi teminlerken tuşların arasına su kaçırılmaması gereklidir. Farenin temizliği için farenin altında bulunan disk döndürerek çıkarıp, topu dışarıya alınır. Nemli bir bez kullanılarak top temizlenir. Farenin içinde bulunan tozlar üflenerek dışarı çıkarılır.

MONİTÖRÜN BAKIMI:

Ekran ve kasa evde kullanılan cam temizleme sıvıları ile temizlenebileceği gibi temizleme köpükleri ile de temizlenebilir. **DİKKAT: MONİTÖRÜNÜZÜN KASASINI ASLA AÇMAYINIZ VE İÇİNE SIVI DETERJAN KAÇIRMAYINIZ.** Çünkü içinde enerji depolayan yüksek gerilim güç kaynağı vardır. Bu ciddi yaralanmalara hatta ölüme bile sebep olabilir. Eğer monitörün bakıma ihtiyacı olduğunu düşünüyorsanız yetkili servise haber veriniz.

Ek 7. 30.01.2002 Tarih ve 13 Sayılı Genelge

7.06.2001 tarih ve 5985 Sayılı Genelge
Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı
0.10.2002 tarih ve 1066 Sayılı Yazı
Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İlköğretim Genel Müdürlüğü
SAYI : B.08.0.İGM.0.08.03.03/ 1066 Tarih : 30.01.2002
KONU: Bilgi Teknolojilerinin Kullanımı.
GENELGE
2002/13**

İLGİ : M.E.B.Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 27/06/2001 tarih ve B.08.0.ETG.021.04.00.000.2/5985 Genelge No:2001/53 sayılı yazısı.
Ekonomik ve toplumsal açıdan dünyada kilit bir nitelik kazanan bilgi ve iletişim teknolojileri alanlarında ülkemizde de hızlı bir gelişme saptanması amaçlanmaktadır. Bilgi çağını yakalamak, bilgi ve teknoloji toplumu olmak için evrensel düşünen ve ulusal davranan insanı yetiştirmek, insanımızın ve toplumumuzun rekabet gücünü sürekli artırmak için eğitim sisteminin her kademesini teknolojiyle desteklemek amacıyla 2802 ilköğretim okulunda 3188 bilgi teknolojisi sınıfı açılmıştır.
Bilgiye ulaşmak, teknolojiyle gelişmeleri yakından izlemek, araştırma ve inceleme yapmak için büyük masraflarla yaptırılarak hizmete giren bilgi teknolojisi sınıfları için 2058 formatör öğretmen ile 221.000 öğretmene bilgisayar okur yazarlığı eğitimi verilmiştir.
Ancak; bilgi teknolojisi sınıflarının arzu edilen düzeyde öğrencilerin kullanımına sunulmadığı duyumları alınmıştır.
Valiliğinizce, bu sınıfların daha işlevsel hale getirilerek öğrencilerin tam kullanımına sunulması için aşağıda sayılan önlemlerin alınmasına gereksinim duyulmuştur:
1. İlköğretim müfettişleri, aylık çalışma programlarında bilgi teknolojisi sınıflarının rehberlik çalışmasına yer vereceklerdir.
2. Bilgi teknolojisi sınıflarının kuruluş amaçları doğrultusunda hizmet verebilmesi için, ildeki bilgisayar formatör öğretmenleri ile gereksinim duyulması halinde diğer okullarda

görevli bilgisayar öğretmenlerinin görevlendirilerek bir plan dahilinde her ay bir gün olmak üzere bu

sınıflara gidilerek eğitim yaptırılması sağlanacaktır.

3. Teftiş grubu, çeşitli nedenlerden dolayı faal olmayan bilgi teknolojisi sınıflarının faal duruma

getirilmesi için milli eğitim müdürlüğüne her okul için ayrı ayrı rapor vereceklerdir.

4. Bilgi teknolojisi sınıfı bulunan okulda görev yapan personelin rehberlik ve denetimlerinde daha

verimli olabilmeleri amacıyla bilgisayar eğitimi almayan ilköğretim müfettişleri Microsoft Word.

Microsoft Excel ve Outlook Express programları konularında hizmetiçi eğitim kursuna alınacaklardır.

5. Bilgi teknolojisi sınıfı bulunan okulda görev yapan ve bilgisayar kullanımı konusunda daha önce

eğitim almayan öğretmenler Microsoft Word, Microsoft Excel ve Outlook Express programları

konularında hizmetiçi eğitim kursuna alınacaklardır.

6. İl ve ilçe milli eğitim müdürleri aylık çalışma programlarında, bilgi teknolojisi sınıflarını ziyaret

etkinliğine yer vereceklerdir.

7. Bilgisayar sınıfları teneffüslerde de açık bulundurularak öğrencilerin kullanımına sunulacaktır.

8. Her öğrencinin bilgisayar etkinliklerini içeren dosyalar ayrı ayrı tutulacak ve bu çalışmalar müfettişlerce izlenecektir.

9. İl içi intranet çalışması bulunan illerde; öğrencilerin etkinliklerini içeren dosyalar ilgili öğretmenlerce tutulacaktır.

10. Öğrenciler bilgisayar arkadaşlığı konusunda teşvik edilecektir.

11. Bilgisayarların bir eğitim aracı olduğu konusu müfettişlerce belirtilecek, bilgisayarların kullanılması sürekli teşvik edilecektir.

12. Bilgisayar kullanımında başarılı olan öğrenciler okul idarecileri ve öğretmenler tarafından ödüllendirilecektir.

13. İl merkezindeki bilgi teknolojisi sınıfları ile, ilçe merkezlerindeki bilgi teknolojisi sınıfları arasında

bir takvim dahilinde bilgisayar kullanmayı teşvik edecek şekilde bilgisayar bilgisini kapsayan bilgi

yarışması yapılacaktır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar yerine getirilirken Bakanlığımız Eğitim Teknolojileri Genel

Müdürlüğünün İLGİ genelgesi de göz önünde bulundurulacaktır.

Okullarda yapılan bu çalışmalarla ilgili olarak grup müfettişlerince yarıyıl ve ders kesim dönemlerinde

yapılacak incelemelere ilişkin olarak düzenlenecek raporda belirtilen problemlerden valiliğinizce

özömlenebilecek olanlar özömlenecek, özömlenemeyenler ise, yarıyıl ve ders kesim dönemleri sonunda bir rapor halinde Bakanlığımız ilköğretim Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.
Bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Milli Eğitim Bakanı

Ek 8. 29.10.2003- 11837 Onay Tarihli ve Sayılı Yönerge

Kasım 2003 - 2554
Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Araçları Ve Ortamlarının
Eğitim Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi

EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: B.08.0.ETG.0.21.08.01.300/11837
29/10/2003

KONU: Yönerge Taslağı

BAKANLIK MAKAMINA

İLGİ: a) Bakanlık Makamının 08/08/2000 gün ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

B.08.0.ETG.0.21.02.01.312/6654 sayılı yazısı.

b) Bakanlık Makamının Temmuz 2001-2526 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan 27/06/2001

gün ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü B.08.0.ETG.0.21.04.00.00.0002/5985 sayılı genelgesi.

Bakanlığımıza bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bilgisayar ortamalı eğitimi, eğitimde bilgi teknolojilerinin kullanımını yaygınlaştırarak teknolojik gelişmelerden öğrencilerimizi yararlandırmak amacıyla okullarımızın bilgisayarla donatılması çalışmaları yoğun bir şekilde devam etmektedir. Ancak; büyük güçlüklerle satın alınan ve kullanıma sunulan bu araçların, teknolojinin değişim hızı dikkate alındığında kullanım ömürlerinin kısa ve maliyetinin çok yüksek olduğu görülmektedir. Bunların ekonomik hale getirilmesinin tek yolu ise en yoğun biçimde kullanımlarının sağlanmasıdır. Bu nedenle, okullarımızda bulunan bu tür araçların etkin ve verimli kullanımları ayrıca, bu araçlardan daha geniş halk kitlelerinin yararlandırılması, hem öğrenci ve okul başarısına katkıları hem de fayda-maliyet dengesinin tesisi bakımından son derece önemlidir.

Bu nedenle; Okullarımızda ve kurumlarımızda bulunan bilgisayar sınıflarından mesai saatleri dışında vatandaşlarımızın da okul ve kurum yönetimini yasal yünden sıkıntıya koymadan yararlanması, okulun internet, elektrik, su, telefon ücretlerini takviye etmek ve Bilgi Teknolojisi araçlarının yenilenme ve bakım-onarım giderlerini karşılamak için ilgili birimlerin görüşleri doğrultusunda Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve ilişkide sunulan “Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Ortamlarının Eğitim

Etkinliklerinde Kullanımı Yönergesi”nin uygulamaya konulması ve onay ile yönergenin Tebliğler Dergisinde yayınlanmak üzere yazımızın Yayınlar Dairesi Başkanlığına havalelerini olurlarınıza arz ederim.

Doç.Dr.Nizami AKTÜRK
Genel Müdür

EKLER:

Ek: 1- Yönerge Taslağı (1 adet 6 sayfa)

Uygun Görüş Arz Ederim
...../10/2003

Prof.Dr.Necat BİRİNCİ
Müsteşar

O L U R
..../10/2003

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ ARAÇLARI VE ORTAMLARININ
EĞİTİM ETKİNLİKLERİNDE KULLANIMI YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, ilköğretim ve orta öğretim okullarında bulunan bilgi teknolojisi sınıfları ve buna bağlı iletişim araçlarından; bu kurumlara devam eden öğrencilerle birlikte, bu teknolojinin bulunmadığı diğer kurumlardaki çalışan personel, öğrenciler ve çevre halkının yararlanması ile ilgili iş ve işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge bilgi ve iletişim teknolojisi araçları bulunan, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarındaki bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının kullanımı ve bilgisayar eğitim etkinliklerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönerge 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunun 4359 sayılı Kanunla değişik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Millî Eğitim Bakanlığını,
- b) Okul: İlköğretim ve orta öğretim okullarını,
- c) Etkinlik: Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları ve Bilgisayar Eğitim Faaliyetlerini,
- d) Öğretici: Bilgi Teknolojisi Sınıflarında görev alan öğretmenler, usta öğreticiler ve bilgisayar formatörlerini,
- e) Müdür: Bilgi teknolojisi sınıfı bulunan ilköğretim ve orta öğretim okul müdürünü,
- f) Bilgi Teknolojisi Sınıfı ve İletişim Araçları: Kurumlarda Bakanlıkça veya yerel olanaklarla kurulan bilgi teknolojisi sınıflarını ve interneti,
- g) Öğrenci: Örgün eğitime devam eden öğrencileri,
- h) Derslik: Bilgi teknolojisi dersliğini,
- ı) Etkinlik Merkezi: Bünyesinde etkinlik açılan okulları,
- i) Komisyon: Katılım bedeli tespit komisyonunu ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Dersliği Hizmete Açma

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçlarını Kullandırma Yetkisi

Madde 5- Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları, fizikî kapasitesi uygun olan okullarda, okul müdürünün teklifi ve İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünün onayı ile kullanıma açılır.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçlarından Yararlanacaklar

Madde 6- Bu Yönerge hükümlerine göre bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarından;

- a. Öğrenciler,
 - b. Öğretmenler,
 - c. Çevrede bulunan Bakanlık kurum personeli,
 - d. Vatandaşlar
- yararlandırılır.

Süre ve Dönemleri

Madde 7- Bilgi ve iletişim teknolojisi araçları ile grupça yapılacak çalışmalar, etkinlik istekleri doğrultusunda öğreticilerce düzenlenen ve müdür tarafından onaylanan program süresince sürdürülür.

Bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının ve okulların uygunluk durumuna göre öğrenciler ve diğer istekliler bireysel olarak istedikleri süre kadar internet hizmetlerinden yararlandırılır.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçları Kullanım Gün ve Saatleri

Madde 8- Bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının kullanımı ile ilgili etkinliklerin başlama-bitiş saatleri; öğrencilerin normal ders saatleri dışında, hafta sonu tatilleri, yarıyıl ve yaz tatilinde okul müdürlüğünce belirlenir. Program vatandaşların da görebileceği uygun bir yerde ilân edilerek ilgililere duyurulur.

Öğrenci Sayısı ve Seviye Grupları

Madde 9- Bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarından sınıflardaki bilgisayar sayısı kadar kişi yararlandırılması esastır. Grupça verilecek eğitimlerde, bir bilgisayardan iki kişi yararlandırılabılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dersliklerde Öğretim ve Yönetim

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçlarının Bulunduğu Sınıflarda Yapılacak Etkinlikler

Madde 10- Gelen istek üzerine etkinlikler, internetten yararlanma, ödev hazırlama eğitsel amaçlı diğer faaliyetler (oyunlar) yapılır. Öğretmen ve öğrencileri İnternet’te buluşturarak, ortak öğrenme metodları geliştirilir; iş birliğine dayalı, proje tabanlı, öğrenci merkezli öğrenme faaliyetleri gerçekleştirilir ve öğrencilere inceleme, araştırma ve düşünce ufkunu genişletmede imkânlar sunulur. Öğrenme-öğretme iş birliği, bilgi alışverişi ve kültür paylaşımı gerçekleştirilir. Öğreticiler tarafından okul müdürlüğüne verilmek üzere faaliyetlere yönelik istatistikî bilgiler tutulur. Etkinlik programlarının hazırlanmasında; bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim-öğretim sistemine uygun hâle getirilmesine, eğitimde kalitenin yükseltilmesine, okulun çevre ile bütünleştirilmesine, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının en geniş kitlelere yaygınlaştırılmasına önem verilir.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi Araçlarından Faydalanmak Üzere Yapılacak Etkinliklerde Görevlendirilecek Personel

Madde 11- Etkinliklerde öğretici olarak görev almak isteyen öğretmenler, usta öğreticiler ve bilgisayar formatörleri, öğretim yılı veya dönem başlarında okul müdürlüğüne başvuruda bulunurlar. Uygun görülenler okul müdürünün teklifi ve millî eğitim müdürünün onayı ile görevlendirilirler.

Görevlendirilen öğreticiler, kabul edilebilir mazeretleri sebebiyle görevlendirme onaylarının iptalini isteyebilirler. Ancak görevlendirme onayları iptal edilmeden etkinliklerdeki görevlerini fiilen bırakamazlar. Görevlendirmeleri bu şekilde iptal edilenlerin yerine, başvuruda bulunduğu hâlde görev verilemeyen diğer öğretmenler, usta öğreticiler ve bilgisayar formatörleri arasından görevlendirme yapılır.

Yukarıda belirtilen koşullara uygun başvuru yapılmadığı takdirde, başvuruda bulunan diğer kişilerden yukarıdaki fıkrada belirtildiği şekilde görevlendirme yapılır. Dersliklerdeki etkinliklerde görevlendirilen öğretmenlerin ders saati sayılarının tespiti, bunların asıl görevlerini aksatmayacak şekilde yönetici tarafından belirlenir.

Yararlanılacak Kaynaklar ve Materyaller

Madde 12- Etkinliklerde yararlanılacak temel kaynaklar ders kitaplarıdır. Ayrıca Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca hazırlanan veya tavsiye edilen yayınlar, yazılımlar ile ilgili resmî kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan yayınlardan yararlanılır.

Etkinliklere Katılanlarla İlgili İşlemler

Madde 13- Etkinliklere katılanların devamları süresince, etkinlik disiplini ve işleyişi bozucu davranışları görülenler hakkında öğrencilerin devam ettikleri okulların ilgili mevzuatına göre işlem yapılır. Gerekğinde yönetici tarafından etkinliklere katılmaları önlenir ve ilişkileri kesilir.

Etkinliklerde ülke bütünlüğü, millî değerler, Atatürk İlke ve İnkilâpları ile genel ahlâk kurallarına aykırı çalışmalar yapılamaz.

Vatandaşlardan etkinliklere katılanların disiplinsizlikleri durumunda, okul müdürü ile öğreticinin birlikte alacakları karara göre, etkinliklere katılmaları önlenir.

Etkinliklere kayıt yaptıran öğrencilerin devamları zorunludur. Her etkinlik döneminde okutulması gereken toplam ders saati sayısının özürsüz olarak üçte birine devam etmeyenler, öğreticinin teklifi ve okul müdürünün kararıyla etkinlikten çıkarılır.

Devamsızlık veya disiplinsizlik nedeni ile etkinliklerden çıkarılanların ödedikleri ücretleri geri verilmez.

Etkinliklere katılanların demirbaşlara ve kuruma verdikleri zararlar kendilerine ödettilir.

Etkinliklerin Yönetimi

Madde 14- Etkinlikler, Yönergeye uygun olarak okul müdürü veya görevlendireceği müdür yardımcısı tarafından yönetilir.

Yöneticinin Görevleri

Madde 15- Okul müdürü aynı zamanda etkinliklerin yöneticisidir. Bu sıfatla okulunda açılan etkinliklerden personelin, öğrencilerin ve vatandaşların en iyi şekilde yararlanabilmeleri için bütün imkânları hazırlar.

Yöneticinin Başlıca Görevleri Şunlardır

- a) Etkinliklerde görev alan öğretmen ve diğer personel ile bireysel ya da grup çalışmasına katılanlara ilişkin disiplin veya diğer işlemlerin yürütülmesini sağlamak.
- b) Etkinliklerde düzen ve disiplinin sağlanması bakımından gerekli önlemleri almak.
- c) Etkinlik plân ve programlarını inceleyip millî eğitim müdürlüğünün onayına sunmak ve uygulanmasını sağlamak.
- d) Düzenlenecek etkinlikler sonucu elde edilecek gelirlerden okul müdürü, öğretmen ve diğer personel ödenecek ücretin tahakkukunu, çalışanların sigorta ve vergilendirme ile ilgili iş ve işlemlerinin yürütülmesini sağlamak.
- e) Etkinliklere katılan vatandaşlara ve kurumların personeline “Etkinlik Katılım Belgesi” düzenlemek ve vermek “Etkinlik Katılım Belgesi”ni öğretici ile beraber imzalamak.
- f) Bu Yönerge hükümlerine göre kendisi tarafından yürütülmesi gereken diğer görevleri yürütmek.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Malî Hükümler

Etkinliklere Katılmak için Katılım Bedelinin Tespit ve Tahsil Edilmesi

Madde 16- Ders saatleri dışında etkinliklere katılmak ücretlidir. Etkinliklere katılanlardan saat başına alınacak katılım bedeli, çevredeki benzer etkinliklerde alınan katılım bedeli miktarını aşmamak üzere “Katılım Bedeli Tespit Komisyonu” tarafından belirlenir.

Okullarda, bilgi ve iletişim araçlarından yararlanma karşılığı alınacak katılım bedeli tespit edilirken; yararlanma süresi, çevrenin ekonomik durumu ve okulun sağladığı imkânlar göz önünde bulundurulur.

Katılım bedeli tespit komisyonu; verilen hizmetin özelliğine göre bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarından yararlanacak olanlardan, alınacak ücretin taban ve tavan miktarlarını eğitim dönemleri itibarıyla ayrı ayrı belirler. Komisyonun kararı, millî eğitim müdürlüğünün onayından sonra yürürlüğe girer. Komisyon tarafından tespit edilen ücret okul yönetimince ilgililere duyurulur.

Katılım bedeli tespit komisyonu, il veya ilçe millî eğitim müdürünün başkanlığında (veya millî eğitim müdürünün görevlendireceği millî eğitim müdür yardımcısı ya da bir şube müdürü başkanlığında); sorumlu müdür yardımcısı veya şube müdürü, bilgi ve iletişim teknolojisi araçları bulunan iki okul müdürü ve bu etkinliklere öğretici olarak katılan öğretmenler arasından seçilecek bir temsilciden oluşur. Katılım bedeli tespit komisyonu, yılda iki defa toplanır. Komisyon birinci toplantısını ders yılının başlama tarihinden iki hafta önce, ikinci toplantısını ise yarıyıl tatilinde yapar.

Komisyon çalışmalarında kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması

durumunda başkanın oyu iki oy sayılır.

İlköğretim ve orta öğretim kurumlarına devam eden öğrencilerden ders saatleri dışında katılacakları etkinlikler internet kullanımında alınacak ücretlerde, Millî Eğitim Bakanlığı Öğrencileri Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesinin 18 inci maddesi gereği uygulanacak indirim oranları katılım bedeli tespit komisyonu kararında belirtilir.

Etkinliklere katılmak isteyenlerden; okul müdürlüğünce bir kamu bankasına açılacak hesaba etkinlik katılım bedelini yatıranlar, makbuz getirerek kaydını yaptırır.

Bireysel kullanım katılım bedelleri; kullanım süresi sonunda makbuz karşılığı alınarak bir sonraki iş gününde banka hesabına yatırılır.

Etkinliklerden Ücretsiz veya İndirimli Yararlanma

Madde 17- Maddî imkânlarının yeterli olmadığı belirlenen öğrenciler, etkinliklerden katılım bedeli ödemeksizin yararlandırılırlar. Etkinliklerden bedelsiz olarak yararlandırılacak öğrenci sayısı, etkinliklere katılacak öğrenci sayısının %10 dan fazla olamaz.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilâtında görevli personel ile görevde iken şehit veya emekli olan personel çocuklarından, katılım bedeli ödemeksizin yararlanma hakları saklı olmak üzere kurs katılım bedelinin % 50 si alınır.

İlköğretim ve orta öğretim kurumlarına devam eden öğrencilerden ders saatleri dışında katılacakları etkinlikler ile internet kullanımında alınacak katılım bedelleri indirimli olarak alınır. İndirim miktarı, katılım bedeli tespit komisyonu kararında belirlenen oranlarda uygulanır.

Giderler

Madde 18- Etkinlik giderleri, etkinlik gelirlerinden karşılanır. Bu giderler, personel giderleri, kurs fonu, bakım, onarım, yenileme ve destek hizmetleri (elektrik, ısıtma, telefon, internet vb.) giderlerinden oluşur.

Personel giderleri dışındaki harcamalar, okulda kurum yönetmeliği gereği oluşturulan satın alma komisyonu kararları doğrultusunda bu Yönerge’de belirlenen esaslara göre yapılır. Tüm harcamalar belgeye bağlanır. Harcamalarla ilgili bütün belge ve makbuzlar, kurum müdürlüğünce denetime hazır hâlde bulundurulur.

Personel Giderleri

Madde 19- Personel giderleri, yöneticilere, öğreticilere ve destek hizmetlerini yürüten personele ödenen ücretlerden oluşan giderlerdir.

Etkinlik gelirlerinden; % 5 destek hizmetlerini yürüten personele, % 7 müdür ve müdür yardımcılardan bu Yönergede belirtilen konularda yönetim görevi alanlara, % 45 öğreticilere olmak üzere % 57 si personel giderlerine, % 3 kurs fonuna, % 40 ı da bakım, onarım, yenileme ve destek hizmetlerine (elektrik, ısıtma, telefon, internet vb.) ayrılır.

Öğretmenlere ödenecek ders saati ücreti, öğretmenler için ayrılan miktarın, o etkinlik süresi içindeki ders saati sayısı toplamına bölünmesi ile bulunur. Bulunan birim ders saati ücreti, öğreticinin fiilen verdiği ders saati toplamı ile çarpılarak o öğreticinin alacağı ücret tespit edilir.

Yöneticiler için ayrılan % 7 lik pay, bu etkinliklerde görev alan yöneticiler arasında eşit miktarda paylaşılır.

Etkinlik merkezinde görevlendirilecek okul müdürü, ilgili müdür yardımcısı ve

öğreticiler ile destek hizmetlerini yürüten personelden tahakkuk ettirilen gelir vergisi, yönetici tarafından ilgili vergi dairesine yatırılır.

Kurslar Fonu (Değişik: 08/04/1996 tarih ve 2452 sayılı Tebliğler Dergisi)

Madde 20- MEB Öğrenci Yetiştirme ve Sınavlara Hazırlama Kursları Yönergesi'nin 21inci ve 22 nci maddelerine göre işlem yapılır.

Tutulacak Defter ve Dosyalar

Madde 21- Etkinliklerle ilgili olarak okul müdürlüklerinde tutulacak defter ve dosyalar şunlardır:

- a) Etkinlik kayıt defteri
- b) Etkinlik devam takip defteri
- c) Gelir-gider defteri
- d) Gelen ve giden yazı defteri
- e) Gelen ve giden yazı dosyası
- f) Etkinlik katılım bedelleriyle ilgili banka makbuzları dosyası
- g) Etkinlik plânlama, ders plânları dosyası
- h) Karar defteri
- ı) Denetim defteri
- i) Etkinlik katılım belge defteri
- j) İnternet kullanım takip defteri (kullanıcı adı, kullandığı bilgisayar no, başlama ve bitiş süresi, tarih vb. bilgileri içeren defter.)

Etkinliklerden oluşan gelir ve giderlerin ayrıntılı durumunu göstermek üzere c, d, e ve f fıkralarında belirtilen defter ve dosyalar yönetici tarafından tutulur. Defterler okul müdürü tarafından onaylanır.

Etkinliklerin Denetimi

Madde 22- Kurslar ve diğer etkinlikler ile kurslar fonunun denetimi; il ve ilçe millî eğitim müdürleri, müdür yardımcıları ve şube müdürlerince yürütülür. Birden fazla merkez ilçesi bulunan büyük şehirlerde denetim görevi, il ve merkez ilçelerin millî eğitim müdürlerince koordineli olarak belirlenir.

Denetçiler; denetim defterlerine denetlemelerinde gördükleri eksiklikleri, yanlışlıkları ve aksaklıkları yazarak imzalar ve ilgililerden bu yanlışlık, eksiklik ve aksaklıkların düzeltilmesini isterler. Kursların denetimi cumartesi ve pazar dahil kurs olan günlerde yapılır.

Sorumluluk

Madde 23- Bu Yönerge hükümleri çerçevesinde etkinliklerde görev alan her kademedeki personel, kendilerince yürütülmesi gereken görevleri, zamanında ve etkin olarak yerine getirmekle yükümlüdürler.

BEŞİNCİ KISIM

Yürürlük

Yürürlük

Madde 24- Bu Yönerge, onay tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.